Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 30 июнь 1971 йил, чоршанба · № 148 (15.018). · Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИЛАН БИРГА

Совет ёзувчисининг вазифаси юксак ва фахрлидир. Сўз санъаткорлари кўп миллатли адабиётимизнинг бутун тарихида кишиларни коммунистик руҳда тарбиялашда ҳамишэ партиянинг актив ёрдамчилари бўлдилар. Адабиёт ҳар доим партиявий ишнинг бир қисми бўлиб, халқнинг орзу-тилакларини ифодалаб келди. Шунинг учун ҳам ёзувчилар Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съездида айтган қуйидаги сўзларини қонуний фахрланиш туйғулари билан кутиб олдилар: **«Совет адабиёти ва санъати ходимларини Коммунистик партия тарбиялаб вояга етказган; улар ўз халқининг ишлари ва фикри-зикрини ифодалайдилар, уларнинг ижодий тақдири социалистик Ватан манфаатларидан ажралмасдир».**

Халқ билан, партия билан мақсадларнинг умумийлиги туфайли бирлашган совет ёзувчилари коммунизм қурилишига муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Адабиётнинг ижтимоий-сиёсий роли йил сайин ошмоқда, ёзувчилар янги жамиятни барпо этишда тобора актив қатнашмоқдалар.

Совет адиблари шундай фикрлар билан ўзларининг бешинчи Бутуниттифоқ съездига тўпланишди. Съезд 29 июнда Катта Кремль саройида тантанали вазиятда очилди.

...Эрталаб соат 10. Съезд делегатлари ва меҳмонлари, маданият арбоблари, жамоатчилик вакиллари Саройнинг мажлислар залига йиғилишди.

Съезд қатнашчилари **Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, П. Е. Шелест, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев** ўртоқларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Съездни кекса совет ёзувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. С. Тихонов очди. У республика съездларида ва РСФСР боласть, ўлка ва автоном республикаларида ўтказилган умумий йиғилишларда сайланган 500 дан ортиқ делегат Москвага келганлигини айтди.

С. С. Наровчатовнинг таклифига биноан съезд президиуми сайланади. Сўз А. А. Сурковга берилади. У КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюросидан иборат составда съезднинг фахрий президиумини сайлашни таклиф этади. Залда гулдурос, давомли қарсаклар бошланади.

Делегатлар секретариатни, мандат комиссияси ва редакцион комиссияни сайладилар. Шундан кейин қуйидаги кун тартиби тасдиқланди: СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг ҳисобот доклади; СССР Ёзувчилар союзи Марказий ревизия комиссиясининг доклади; СССР Ёзувчилар союзи Уставига баъзи ўзгартишлар киритиш тўғрисида доклад; СССР Ёзувчилар союзининг раҳбар органларини сайлаш.

Н. С. Тихонов қардош социалистик мамлакатлар ёзувчилари союзларининг делегациялари, шунингдек Европа, Осиё, Африка ва Америкадаги кўп мамлакатларнинг ёзувчилари съездга келганлигини маълум қилади.

Съезд қатнашчилари IV съезд билан V съезд ўртасидаги даврда вафот этган ёзувчиларнинг хотирасини ўринларидан туриб бир минутлик сукут ичида хурматлаб эсга олдилар.

Шундан кейин Н. С. Тихонов кириш нутқи сўзлайди. Биз, дейди у, мамлакатимизнинг ҳаётидаги ажойиб воқеа — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съездининг унутилмас таассуротлари билан бу тарихий залга келдик. Бу съезд Советлар мамлакати тараққиётининг улуғвор истиқболларини белгилаб берди. Бу истиқболлар биз, ёзувчиларни совет халқи улуғ ишларининг актив қатнашчилари бўлишга, ўз ишимиз билан, бутун ижодиётимиз билан коммунистик қурилишнинг яқин даврга мўлжалланган режаларини ва перспектив планларини амалга оширишга бутун чоралар билан ёрдам беришга чорлайди.

Съезд кун тартибидаги биринчи масалага ўтади. СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Г. М. Марков ҳисобот доклади қилди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ИНСТРУКТОРИ

Бутун совет халқи КПСС XXIV съезди белгилаб берган коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини бажаришга зўр илҳом ва уюшқоқлик билан киришди. Съезд партиямизни, бутун совет халқини бунёдкорлик ишларини амалга оширишнинг буюк программаси билан қуроллантирди. Шундай бир шароитда партия ҳар бир коммунистдан, ҳар бир меҳнаткашдан янги жамият қурилишида ўзининг конкрет ўрнини ва ролини белгилаб олишни ва съезд қарорларини амалга ошириш учун курашнинг олдинги сафида бўлишни талаб этади. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXIV съездига қилган ҳисобот докладида таъкидлаганидек, «Яратувчилик фаолиятимизнинг кўлами қанча кенг бўлса, ҳал қилиниши лозим бўлган проблемалар қанчалик мураккаб бўлса, оммага бошчилик қилаётган Коммунистик партиянинг роли ва масъулияти шунчалик юқори бўлади».

XXIV съезд тўққизинчи беш йилликнинг сиёсий йўлини ва конкрет иш программасини жуда аниқ ва равшан қилиб белгилаб берган экан, бу вазифани муваффақиятли ҳал этиш бутун партия ва халқнинг куч-ғайратини сарфлашни тақоза қилади. Партия ташкилотларимиз олиб борадиган ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг усул ва услублари, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлиги давримиз руҳига, съезд қўйган катта вазифаларга мумкин қадар тўлароқ жавоб бериши керак.

Партиямизнинг мана шу йўлини изчил амалга оширишда барча партия ташкилотлари қатори район, шаҳар, область партия комитетларининг инструкторлари муҳим роль ўйнайдилар. Улар бамисоли юқори партия органлари билан коммунистлар, бутун меҳнат аҳли ўртасидаги кўприк бўлиб, партиямизнинг кундалик сиёсатини амалга оширишда, оммани беш йиллик план топшириқларини бажаришга сафарбар этиш ҳамда меҳнат аҳли ўртасида коммунистик муносабатларни қарор топтиришда жонбозлик кўрсатишга даъват қилингандирлар.

Республикамиз партия ташкилотларидаги кўп сонли инструкторлар армияси ўз зиммасига юкланадиган вазифаларни ана шундай ҳис этмоқда. Шу боисдан ҳам партия комитетларининг инструкторлари омманинг чинакам ташкилотчилари, коммунистларнинг етакчилари сифатида зўр обрў ва эътибор қозонганлар. Улар партия ташкилотлари олиб бораётган ташкилотчилик ва сиёсий-оммавий ишларга шунчалик сингиб кетишганки, эндиликда бу ишларни уларсиз тасаввур этиш қийин.

Ҳ. Собировни Бухоро область, Қоракўл районидаги хўжаликларда танимайдиган одам топилмаса керак. У билими, маҳорати ва қобилиятини ўзи севган ишга, омманинг ташкилотчиси деган бурчига сарфламоқда. Райкомнинг пропаганда ва агитация бўлими инструктори этиб тайинланганига анча йил бўлиб қолди. Мана шу вақт мобайнида партия ва ҳукумат директиваларини амалга оширишда хўжаликларнинг партия ташкилотларига конкрет ёрдам бермоқда. У ўз фаолиятида партиявий-ташкилий ва сиёсий-оммавий ишларни КПСС Программаси ҳамда Устави асосида олиб боришга интилади. Партия XXIV съезди ҳужжатларини кенг пропаганда қилиш, съезд ҳужжатларида баён этилган фикрларни ҳар бир меҳнаткаш онгига сингдириш, меҳнат аҳлини тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили вазифаларини бажаришга сафарбар этишда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқда.

Бухоро область партия комитети омманинг чинакам ташкилотчилари ва тарбиячилари бўлган инструкторларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишда бир мунча тадбирларни амалга оширди. Ҳозир партия комитетларида ишлаб турган 93 инструкторнинг 90,3 проценти, яъни 84 таси олий маълумотлидир.

Лекин биз эришилган муваффақиятлар билан хотиржам бўлиб қололмаймиз. Турмуш кадрларга нисбатан талабни муттасил оширмоқда. Бизга юксак сиёсий онглилик билан энг яхши профессионал тайёргарликни мужассамлантирган, экономика ва маданиятни ривожлантириш масалаларини омилкорлик билан ҳал этишга қодир, бошқаришнинг замонавий методларини эгаллаган юқори малакали кадрлар керак.

Ҳозир республикамизда 21 мингдан зиёд бошланғич ва цех партия ташкилотлари, 8800 партия группаси иш олиб бормоқда. Бундай катта кучни тўғри йўналтириш, уларнинг ҳар бирини меҳнаткашлар коллективининг чинакам етакчисига айлантириш партия комитетларининг ва биринчи навбатда партия сиёсатини жойларда ўтказаётган инструкторларнинг муқаддас бурчидир.

Коммунистларнинг ўз ташкилотларидаги ва умуман партиядаги ишларнинг аҳволи учун масъулияти ғоят кучайган ҳозирги пайтда инструкторларнинг масъулияти янада ортади. Улар съезднинг КПСС Марказий Комитети ҳисобот доклади юзасидан қабул қилган резолюциясида айтилганидек, коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларида партиявий раҳбарликни такомиллаштириш, омма ўртасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларни юксак даражага кўтаришда жонбозлик қилишлари даркор. Улар доҳиймиз В. И. Лениннинг «Ҳар бир кишининг муайян, қатъий ва аниқ белгиланган иш учун ёки ишнинг бир қисми учун шахсий жавобгарлигини амалда таъминлаш» зарур деган кўрсатмасини ҳамиша ёдда тутишлари, ҳар бир коммунист, ҳар бир меҳнаткашнинг партия режаларини амалга оширишга мумкин қадар кўпроқ ҳисса қўшишларига эришишлари лозим.

УЧУВЧИ БОШҚАРАЁТГАН «САЛЮТ» ОРБИТАЛ ИЛМИЙ СТАНЦИЯСИ ПАРВОЗНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 28 июнь. (ТАСС). 28 июнь эрталаб космонавтлар Добровольский, Волков ва Пацаев орбитадаги парвозининг 23-куни бошланди. Учувчи бошқараётган «Салют» илмий станцияси Москва вақти билан соат 12 га қадар Ер атрофини 342 марта айланиб чиқди.

Парвоз давомида вақти-вақти билан медицина тадқиқоти ўтказиш учун мўлжалланган аппаратлардан фойдаланиб, космонавтларнинг юрак-томир системасини тадқиқ этиш давом эттирилди. Жумладан, артериал босим, тинч ҳолатдаги ва функционал нагрузкадан кейинги юрак уриши фазасининг қанча давом этганлиги тадқиқ қилинди. Медицина контроли маълумотларига қараганда, Георгий Добровольскийнинг тинч ҳолатдаги томир уриши минутига 72 марта, Владислав Волковники 64 марта ва Виктор Пацаевники 72 мартага боряпти. Добровольскийнинг нафас олиш тезлиги минутига 16 марта, Волковники 18 марта ва Пацаевники 16 марта, артериал қон томири босими миқдори Добровольскийда симоб устунининг 115/70 миллиметрини, Волковда 115/68 миллиметрини ва Пацаевда эса 115/75 миллиметрини ташкил этди.

Космонавтлар кун мобайнида борт системаларини ва станция агрегатларини текшириб кўрдилар. Экипажнинг гапларига ва телеметрик информация маълумотларига кўра, станция ичидаги барча системалар нормал ишлаб турибди. Экипаж аъзолари Добровольский, Волков ва Пацаев ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Орбитал илмий лабораториянинг парвози давом этмоқда.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

* Ғўзаларни асад сувига қондиринг * *Сув камчил бўлган бу йилги шароитда ундан тежаб-тергаб фойдаланинг.* * Тунги суғоришга эътиборни кучайтиринг. * Артезиан қудуқлари суви билан ғўзаларни суғориб, юқори ҳосил тўплаётган Ғузор райони пахтакорларидан ўрнак олинг.

ЧОРВАДОР ЎРТОҚЛАР!

* Чорва қишлови учун ем-хашак тўплашни кучайтиринг * *Сенаж тайёрлаш, силос бостиришни авж олдиринг.* * Ҳар пайкалда камида 5-6 беда ўрими ўтказиш учун курашинг. * Сенажни фақат махсус тайёрланган жойларга ғарамланг, чиришига йўл қўйманг.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

НУКУС, (**«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбиридан**). Бу ерда Қорақалпоғистон область партия комитетининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи пленуми якунлари ва КПСС XXIV съезди қарорлари асосида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада яхшилаш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Бу ҳақда обкомнинг биринчи секретари Қ. Камолов доклад қилди.

Музокарада Беруний, Қўнғирот, Амударё район партия комитетларининг биринчи секретарлари Қ. Нурумбетов, Қ. Абдиров, Д. Ожраев, Нукус шаҳридаги тикувчилик фабрикаси партия ташкилоти секретари А. Отажонова, Амударё районидаги М. Горький номли совхоз партия комитети секретари К. Нажматдинов ва бошқа ўртоқлар қатнашди.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

А. ИСКАНДАРОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ хўжалигида кўп йиллар самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети материал-техника таъминоти бош бошқармасига қарашли «Узглавинструментзапчасть» бошлиғи Александр Александрович **Цойни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИГА ЁРДАМ

ТЕРМИЗ, 28 июнь. (ЎзТАГ). Термиз шаҳрининг икки ярим мингдан зиёдроқ меҳнаткашлари шанба ва якшанба куни ем-хашак тайёрлашда иштирок этди. Улар Амударё этагида, Учқизил даштида, шаҳар атрофидаги зонада пичан ўришди. Шаҳарликлар томонидан тайёрланган уч юз тоннага яқин озуқа Термиз районидаги Жданов номли ва «Намуна» колхозларининг чорвачилик фермаларига келтирилди.

Сурхондарё областидаги барча район марказлари ва ишчи посёлкаларининг аҳолиси Москва шаҳри ва Москва областидаги меҳнаткашлардан ибрат олиб, колхоз ва совхозларга қўмаклашгани чиқишди.

Қудуқлар суви пахтазорга оқизиляпти. Ҳа, ғузорликлар сув танқислигини қудуқ сувидан фойдаланиб енгишмоқда. Буни сиз кўриб турган юқоридаги суратдан ҳам англаб олиш қийин эмас. Ленин номли колхознинг илғор сувчиси Ҳақберди Азимов қудуқдан насос орқали сув чиқармоқда. Пастдаги суратда эса Карл Маркс номли колхознинг Ойна Ҳамроева бошлиқ бригада ғўзалари. Бригадир мўл ҳосил нишоналаридан бағоят хурсанд.

А. Тўраев фотолари.

СУВ ТАНҚИСЛИГИНИ ЕНГАМИЗ

М. АЛЛАЁРОВ,
Қашқадарё область, Ғузор район партия комитетининг биринчи секретари

Бу йил Қашқадарё воҳасида сув танқис бўлди. Бизнинг районимизда ҳам сув оз. «Пачкамар» сув омборига 270 миллион куб метр ўрнига бор-йўғи 55 миллион куб метр обиҳаёт тўпланди. Бу район колхоз ва совхозларидаги 10700 гектар майдондаги ғўзани ва бошқа экинларни суғоришга мутлақо етмайди. «Пачкамар» суви билан Карл Маркс номли, Гагарин номли колхозларнинг ҳамда «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг ғўзаларини суғориш мумкин, холос. Районимизда сув ана шундай камчил ва ҳар қачонгидан ҳам азиз бўлиб қолди.

Бундай шароитда нима қилиш керак? Район партия комитети ана шу муаммони ечиш учун бир қатор тадбирларни амалга оширди. Ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш ва мамлакатга камида 32 минг тонна пахта топшириш каби улуғвор вазифани сўзсиз бажариш йўлларини қидирди. Райкомнинг бюро мажлисида ғўзани сувга қондириш масаласи алоҳида муҳокама қилинди. Бунинг учун ер ости сувларидан фойдаланиш кун тартибидаги энг муҳим масалалардан бири қилиб қўйилди.

Область партия комитети бизга катта ёрдам кўрсатди. Яйлов-мелиорация конторaси ва бошқа ташкилотлар ёрдамга келишди. Ленин номли, Карл Маркс номли, Охунбобоев номли колхозлар ва бошқа хўжаликларнинг территорияларида артезиан қудуқлар қазиб, насослар ўрнатиб, ғўзани суғориш мақсадга мувофиқ деб топилди. Бу ишга чинакамига киришилди. Қудуқ қазувчилар кунни тунга улаб меҳнат қилишяпти. Улар учун барча шароитлар яратиб берилганлиги, коммунистлар олдинги сафда туриб меҳнат қилаётганликлари туфайли қудуқ қазиш ва сув чиқазиш ишлари жадаллашиб кетди. Ленин номли колхозда 60 та, Карл Маркс номли колхозда 10 тадан кўпроқ, Охунбобоев номли колхозда саккизта артезиан қудуқлари қазиляпти.

Шу кунларда мазкур хўжаликларда бўлсангиз, қудуқлар ёнидаги насосларнинг бетиним ишлаб турганлигини кўрасиз. Ҳа, қудуқларнинг зилол сувлари инсон ақл-заковати билан, деҳқон меҳнати билан пахтазорга оқмоқда, ҳар туп ғўзани қондирмоқда, унинг гуркираб ўсишига имкон бермоқда. Районимизда қазилган ва шу кунларда қазилаётган қудуқларнинг сувидан Ленин номли колхознинг 2 минг гектар, Карл Маркс номли колхознинг 300 гектар, Охунбобоев номли колхознинг 300 гектар пахтазори ва бошқа экинлари қондирилмоқда ва кунда бир яшнамоқда.

Район партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари сувдан тежабтергаб фойдаланишга алоҳида аҳамият беришяпти. Район бўйича 1500 дан ортиқ коммунист бевосита пахтачиликда ишлаётган бўлса уларнинг ҳаммаси меҳнатда жасорат кўрсатмоқда, бошқаларга ўрнак бўлмоқда. Коммунистларнинг кўпчилиги ишнинг энг оғир участкаларига биркитилган. Колхоз ва совхозлардаги 2 минг сувчи ўз касбини шарафлаб, ҳар туп ғўзани обиҳаётга қондирмоқда, меҳр-муҳаббат билан парвариш қилмоқда, авайлаб асрамоқда.

Ғўзалар агротехника муддатларида оби-тобида сувга қондирилганлиги, қатор оралари вақтида культивация қилинганлиги ва озиқлантирилганлиги туфайли кўпгина бригада ҳамда бўлимларда мўл ҳосил нишоналари кўзга ташланиб қолди. Карл Маркс номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, район партия комитетининг бюро аъзоси Назар Мейлиқулов бошлиқ бригадасида ғўза ўтган йилдагига нисбатан беш кун олдин кўсаклади. Бригаданинг барча майдонлардаги ғўзаси бир текис гуллаб кўсаклаётир. Бу, ҳосил йиғим-теримини август ойининг учинчи ўн кунлигида бошлаб юбориш имкониятини беради.

Ленин номли, Карл Маркс номли, Гагарин номли, Охунбобоев номли, «Партия XXII съезди» колхозларининг Жонимқул Ҳимматалиев, Очил Раҳматов, Аваз Тўйчиев, Эргаш Бозоров, Аҳмад Бердиев, Ойна Ҳамроева, Ойрушан Омонова, Усмон Донаев, Йўлдош Ўтанов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ғўза кўнгилдагидек парвариш қилинаётганлиги туфайли барвақт гуллаб, кўсаклай бошлади. Бунда Д. Бозоров, И. Ҳайитқулов, О. Йўлдошева, Ж. Бойматова, Д. Хушмуродов, О. Каримов, В. Мажидов, Э. Ҳамроев, Т. Боймуродов, К. Турсунов, О. Расулов каби моҳир сувчиларнинг жуда катта хизматлари борлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз. Улар мўл ҳосил ишқида вақт билан ҳисоблашмай жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилишяпти. Ҳосил посбонлари деб ном олган миришкор сувчиларимиз бундан буён ҳам баракали меҳнат қилиб, пахтадан юқори ҳосил етиштирилишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаверадилар.

Район партия комитети ғўза парваришини кучайтириш юзасидан пахтакорлар ва механизаторлар билан тўққиз марта семинар ўтказди. Бу семинарларда илғор бригада бошлиқлари, бўлимларнинг бошқарувчилари, уста сувчилар, донгдор механизаторлар, малакали мутахассислар ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар. Семинарларни ўтказиш олдидан бригада ва бўлимлар группаларга бўлиниб, текширишдан ўтказилди, ғўзанинг қандай ривожланаётганлиги синчиклаб кўздан кечирилди. Сўнгра эса ғўза парваришининг аҳволи кенг муҳокама қилинди. Рўй берган камчиликларни тез орада тугатиш йўллари белгилаб олинди. Текшириш якунларининг семинарларда муҳокама қилиниши яхши самаралар бермоқда.

Ғўзани машинабоп қилиб ўстиришда дала гвардиячилари — механизаторларимиз алоҳида жонбозлик кўрсатишяпти. Ойна Ҳамроева, Ҳанифа Муродова, Ойрушан Омонова, Тўхта Қурбонов, Холиқ Раҳматов, Хуррам Бўронов, Рухсат Йўлдошева, Сожида Абдураҳмонова, Ҳамид Абдураҳмонов каби механизаторлар пахтаси машинада терилиши лозим бўлган пайкаллардаги ғўзаларни алоҳида парвариш қилишяпти. Уларнинг ҳар бири агрегатлар бункеридан 200-300 тоннадан «оқ олтин» бўшатишга аҳд қилишган. Бу йил районимиз пахта далаларида 120 та «зангори кема» ишлаб, уларнинг кучи билан 10 минг тонна «оқ олтин» териб олинади. Ғузор пахтачилиги тарихида ҳеч қачон ана шунча пахта машиналарда терилмаган.

Мўл ҳосил учун курашнинг энг долзарб дамлари бошланди. Шу кеча-кундузда ғўзасини сувга қондирган, ҳар тупини қалб қўри, меҳр зиёси билан парвариш қилган деҳқон кузакка бориб баракали хирмон кўтариши муқаррар. Аксинча, ғўзани чанқатиб қўйган, уни оби-тобида парвариш қилолмаган деҳқон ютқазиб қўйиши ҳеч гап эмас. Ғузор районининг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари буни қалбдан ҳис этиб, далаларда жасорат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Улар сув танқислигини енгиб, барча майдонлардаги ғўзаларнинг бир текис ва серҳосил бўлиб ривожланишини таъминлайдилар, партия ва Ватан олдидаги бурчларини сидқидилдан бажо келтирадилар.

Она-Ватан бу йил кузда ғузорликлардан 32 минг тонна «оқ олтин» қабул қилиб олажак. Биз албатта бунинг уддасидан чиқамиз. Бу — КПСС XXIV съезди Директиваларини амалга оширишдаги дастлабки улкан қадамимиз бўлади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ДЕНГИЗ ВА ОКЕАНЛАРНИНГ ТАГИ ВА ТУБИДА ЯДРО ҚУРОЛИНИ ҲАМДА ЯЛПИ ҚИРҒИН ҚУРОЛИНИНГ БОШҚА ТУРЛАРИНИ ЖОЙЛАШТИРИШНИ ТАҚИҚЛАШ ҲАҚИДАГИ ШАРТНОМАНИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Денгиз ва океанларнинг таги ва тубида ядро қуролини ҳамда ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини жойлаштиришни тақиқлаш ҳақида СССР Министрлар Совети ратификация қилиш учун тақдим этган шартнома **ратификация қилинсин.** Бу шартнома 1971 йил 11 февралда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати номидан Москвада, Лондонда ва Вашингтонда имзоланган бўлиб, СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг ташқи ишлар комиссиялари томонидан маъқулланган эди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1971 йил 28 июнь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ БИЛАН БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ҲАҚИДА ТУЗИЛГАН ШАРТНОМАНИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган ҳамда СССР Министрлар Совети ратификация қилиш учун тақдим этган шартнома **ратификация қилинсин.**

Бу шартнома 1971 йил 27 майда Қоҳирада имзоланиб, СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиялари томонидан маъқулланган эди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1971 йил 28 июнь.

ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИК УЧУН

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

28 июнда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний олиб борди.

Кун тартибида Совет давлати ташқи сиёсий фаолиятининг актуал масалалари бор эди .Иттифоқдош, Автоном республикалар Олий Советларига ҳамда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига ўтказилган сайлов якунлари ҳамда мамлакат ички ҳаётининг бошқа масалалари ҳам муҳокама қилинди.

Мажлис СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорнийнинг Бирлашган Араб Республикасига қилган визити тўғрисидаги масалани кўриб чиқишдан бошланади. БАР Президенти, Араб Социалистик иттифоқининг раиси Анвар Садат таклифига биноан қилинган бу визит иккала мамлакат ўртасида дўстлик, ҳамкорликни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшди. Шу визит натижасида СССР билан БАР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланди.

Президиум Н. В. Подгорнийнинг БАРга қилган визити чоғидаги фаолиятини якдиллик билан маъқуллади.

Шундан сўнг Президиум СССР билан БАР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартномани ратификация қилиш ҳақидаги масалани кўриб чиқишга киришади.

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ана шу масала юзасидан Совет ҳукумати номидан гапирди.

СССР билан БАР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузилиши, деди у, икки мамлакат халқларининг ҳаётида жуда катта воқеадир. шартноманинг катта халқаро аҳамияти бор.

Министр шартноманинг айрим моддалари хусусида тўхталиб айтдики, Ҳавфсизлик Кенгаши 1967 йил 22 ноябрда қабул қилган резолюция моддаларини тўла бажариш асосида Яқин Шарқда тинчликка эришиш Совет Иттифоқи билан БАР ташқи сиёсатининг шу вақтгача бўлиб келгани каби бундан кейин ҳам асосий мақсадларидан бири бўлиб қолаверади. Арабларнинг босиб олинган барча ерларидан Исроил қўшинларини олиб чиқиб кетиш масалалари шу резолюциянинг негизини ташкил этади. Ҳар иккала мамлакатнинг куч-ғайратлари, шу жумладан бу мамлакатлар турли халқаро анжуманларда ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотида сарфлаётган куч-ғайратлар ана шу мақсадга эришишга қаратилган.

Бизнинг БАР билан тузган шартномамиздан ҳеч ким хавфсирамаслиги керак, деб таъкидлади А. А. Громико, агрессия сиёсатидан қайтмаганларга бу шартнома ёқмаслиги мумкин, лекин тинчликни ҳамда араб давлатларининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилаётган ҳамма кишилар шартномани табриклаяпти ва уни табрикламасдан туролмайди.

Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ташқи ишлар комиссиялари номидан гапирди.

Ташқи ишлар комиссиялари, деди у, қўшма мажлисда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган ва шу йилнинг 27 майида Қоҳирада имзоланган шартномани кўриб чиқиб, якдиллик билан маъқулладилар.

Совет ва Миср халқлари, барча прогрессив, тинчликсевар кучлар, деди Б. Н. Пономарев, Совет — Миср шартномасини маъқуллаб кутиб олдилар.

Совет — Миср шартномасининг имзоланиши ва ратификация қилиниши жаҳон социализм кучларининг миллий озодлик ҳаракати билан жанговар иттифоқи мустаҳкамланиб бораётганлигининг яққол ифодаси бўлади, антиимпериалистик фронтжипслиги кучайиб бораётганлигининг далили бўлади.

СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин музокараларни очиб, СССР билан БАР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган ҳамда Совет ҳукумати ратификация қилиш учун тақдим этган шартнома давлатларимизнинг муносабатларида муҳим тарихий босқичдир деди.

В. В. Гришин шартномани ратификация қилиш тўғрисида таклиф киритди.

Мажлисда СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, Ўрта Урал мис эритиш заводининг катта устаси В. И. Большухин, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Грузия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Г. С. Дзоценидзе ҳам сўзга чиқдилар.

Н. В. Подгорний муҳокамани якунлаб бундай деди.

— Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган ва шу йил 27 майда Қоҳирада имзоланган шартномани ратификация қилиш тўғрисидаги масала муҳокамасини тугатар эканмиз, шартноманинг мазмуни ва аҳамияти хусусида муфассал тўхталиб ўтиш зарурати йўқ бўлса керак. Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияларининг қўшма мажлисида ва бугун СССР Олий Совети Президиумининг мажлисида бу ҳақда батафсил гапирилди.

Шартнома иккала томон бундан аввалги кўп йиллар мобайнида изчиллик билан ўтказиб келган ва самарали натижалар берган Совет — Миср ҳар томонлама муносабатларини ривожлантириш юзасидан бажарилган катта ишнинг якуни деса бўлади.

Шартнома келажакка қаратилган бўлиб, мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш учун катта истиқболлар очади.

Бемалол айтиш мумкинки, шартнома амалга оширила бошланди ,самараси кўрина бошлади!

Шуниси муҳимки, Совет — Миср шартномасининг тузилиши Совет Иттифоқи, қардош социалистик давлатларнинг араб мамлакатлари билан дўстона муносабатларини бўшаштиришга, уларнинг жипслигини бузишга, прогрессив кучларни тарқатиб юборишга ҳарчанд уринаётган халқаро империализмнинг режаларига янги бир жиддий зарба берилганлигини билдиради. Шартнома БАР, бошқа. Араб давлатлари позицияларининг мустаҳкамланишига, Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун, босиб олинган араб территорияларидан Исроил қўшинлари олиб чиқиб кетилишци учун курашда уларнинг имкониятлари зўрайишига ёрдам беради.

Н. В. Подгорний Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартномани ратификация қилиш ҳақидаги СССР Олий Совети Президиуми Фармонининг лойиҳасини ўқиб эшиттиради.

Фармон якдиллик билан қабул қилинади.

Н. В. Подгорний Фармонни ва ратификация ёрлиғини имзолайди.

Президиум денгиз ва океанларнинг тубида ва уларнинг қаърида ядро қуроли ҳамда ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини жойлаштиришни таъқиқлаш ҳақидаги шартномани ратификация қилиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқишга ўтади. Бу шартнома 1971 йил 11 февралда СССР ҳукумати номидан Москвада, Лондонда ва Вашингтонда имзоланган эди.

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Совет ҳукумати номидан сўзга чиқди. У айтдики, шартнома қуролланишни чеклаш соҳасида яна бир муҳим чорадир. Бундай битимга эришиш осон бўлмади. Шартнома Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг узоқ муддат олиб борган ва бизнинг мамлакатимизнинг ташаббуси асос қилиб олинган курашининг натижаси бўлди.

Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссияси раисининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев СССР Олий Совети палаталари ташқи ишлар комиссиялари номидан ахборот берди. У айтдики, иккала палатанинг ташқи ишлар комиссиялари денгиз ва океанларнинг тубида ва уларнинг қаърида ядро қуролини ҳамда ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини жойлаштиришни тақиқлаш ҳақидаги шартномани кўриб чиқиб, СССР Олий Совети Президиумига шартномани ратификация қилишни тавсия этиш тўғрисида якдиллик билан бир қарорга келдилар.

Музокараларда СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. П. Ляшко, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, М. В. Ломоносов номли Москва давлат университетининг ректори, академик И. Г. Петровский, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп сўзладилар.

Шундан сўнг СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний якунловчи нутқ сўзлайди. У таъкидлаб айтдики, денгиз ва океанларнинг тубида ва уларнинг қаърида ядро қуролини ҳамда ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини жойлаштиришни таъқиқлаш ҳақида шартнома тузилиши ҳозирги жаҳон сиёсатининг жуда катта ижобий ишларидан биридир. Шартномага қисқа вақт ичида Совет Иттифоқи билан бирга салкам 80 та давлат имзо чекканлиги шартнома нечоғлик халқаро обрўга эга бўлганлигидан яққол далолат беради. Совет халқи, жаҳоннинг бутун жамоатчилиги бу шартномани мамнуният билан қабул қилди.

Н. В. Подгорний денгиз ва океанларнинг тубида ва уларнинг қаърида ядро қуролини ҳамда ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини жойлаштиришни таъқиқлаш ҳақида тузилган шартномани ратификация қилиш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини қабул этишни таклиф қилади.

СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари Фармонни якдиллик билан тасдиқлайдилар.

Н. В. Подгорний фармонни ва ратификация ёрлиқларини имзолайди.

Сўнгра СССР Олий Совети Президиуми СССР Олий Совети вакилларининг чет эллардаги — Люксембургдаги, Замбиядаги, Сурия Араб Республикасидаги фаолиятини, Олий Совет палаталари ташқи ишлар комиссиялари делегациясининг Франциядаги фаолиятини маъқуллади.

СССР Олий Совети Президиуми ўз мажлисида мамлакат ички ҳаётининг бир қанча масалаларини, жумладан иттифоқдош, автоном республикалар Олий Советларига ҳамда меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига 13 июнда ўтказилган сайлов натижаларини кўриб чиқди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ЛЕКТОРЛАР ВА ПРОПАГАНДИСТЛАРНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Марксизм-ленинизм назариясини республика меҳнаткашлари ўртасида пропаганда қилиш соҳасида кўп йиллар ва самарали ишлаганлиги учун қуйидагилар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Абдуллаев Ражап — «Пахтакор» колхозидаги марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Хоразм область Урганч районидаги мева-сабзавот сорт синаш давлат участкаси мудири.

Олимбоев Абдурашид — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Тошкент шаҳридаги бадиий буюмлар фабрикасининг бош инженери.

Ортиқов Маннон — Октябрь 40 йиллиги номли колхоз марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Тошкент область Калинин районидаги 27- мактаб илмий бўлим мудири.

Баҳриев Шерали — «Пролетарий» колхози марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Самарқанд область Каттақўрғон районидаги 21- ўрта мактаб илмий бўлим мудири.

Воҳидов Жўра — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Наманган шаҳридаги Крупская номли тикувчилик фабрикасининг директори.

Жўраев Неъматжон — Калинин номли колхоз марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Андижон область Избоскан районидаги 26- ўрта мактаб ўқитувчиси.

Жўраев Алибек — «Голодностепстрой» бошқармасининг Обручево базасидаги бошланғич сиёсий мактаб пропагандисти, Сирдарё область Зомин районидаги биринчи кечки мактаб директори.

Ермилова Александра Афанасьевна — Назарий семинар раҳбари, Ленин орденли Навоий кон-металлургия комбинати гидро металлургия заводининг план экономика бюросининг бошлиғи.

Имомов Мирза — «Москва» совхози бошланғич сиёсий мактаб пропагандисти, Қашқадарё область Ульянов районидаги В. И. Ленин номли ўрта мактаб директори.

Иномов Неъмат — Штатсиз лектор, В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи меҳнатни ташкил этиш ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи.

Камолов Насибали — Киров номли колхоз марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Фарғона область Ленинград районидаги 39- ўрта мактаб директори.

Коробицин Виктор Михайлович — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Фарғонадаги нефть тозалаш заводининг инженер-механиги.

Мамбетов Қидирниёз — Партия XXII съезди совхози назарий семинар раҳбари, Қорақалпоғистон АССР Шуманай районидаги Ажиниёз номли ўрта мактаб директорининг ўринбосари.

Маннанов Усмон — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Сурхондарё область Шеробод районидаги партия XXII съезди колхозининг бош экономисти.

Муродов Салим — «Янги турмуш» колхози марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Бухоро районидаги Чехов номли ўрта мактаб илмий бўлим мудири.

Нажмиддинов Фазлиддин Насриддинович — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Чкалов номли Тошкент авиация заводи цех бошлиғининг ўринбосари.

Петров Карп Алексеевич — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Сирдарё область Янгиер районидаги Фарҳод совхозида марказий ремонт устахонаси нарядчиси.

Петровский Анатолий Петрович — — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, В. И. Ленин номли Тошкент электрон заводи йиғув цехининг бошлиғи.

Сатторов Жуманазар — «Ленинград» колхозидаги бошланғич сиёсий мактаб пропагандисти, Хоразм область Қўшкўпир районидаги Ҳамза номли мактаб директорининг ўринбосари.

Сиддиқов Мамасоли — Ўзбекистон КП Андижон область Қўрғонтепа район комитети сиёсий маориф кабинетининг мудири.

Федченко Владислав Александрович — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Қарши шаҳридаги 13- қурилиш трестига қарашли олтинчи механикалашган кўчма колонна бошлиғи.

Ҳакимов Ҳамидулла — Ўзбекистон Компартияси Андижон область ва шаҳар комитетлари сиёсий маориф уйининг мудири.

Ҳафизов Ҳасан Ғаффорович — Марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти, Қорақалпоғистон АССР Беруний районидаги механикалашган кўчма колонна бош бухгалтерининг ўринбосари.

Холманская Ольга Константиновна — Бошланғич сиёсий мактаб пропагандисти, Самарқанд трамвай-троллейбус бошқармаси план бўлимининг бошлиғи.

Холов Абдувоси — Ильич номли колхоз жамоатчилик асосида ишлайдиган сиёсий маориф кабинетининг мудири, Сурхондарё область Денов районидаги 22- мактаб директорининг ўринбосари.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1971 йил, 25 июнь. Тошкент шаҳри.

Раҳмон Араббоевнинг Наманган электр техникаси заводида ишлаётганига энди беш йил бўлди. Шу қисқа муддатда у топшириқларни обдон ўринлатиб бажариши, планларни ортиғи билан адо этиши туфайли завод коллективи ўртасида ҳурмат-эътибор қозонди. Ўнгдаги суратда эса Тошкент трикотаж фирмасининг тўқувчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Шаҳодат Муҳаммаджонова. У тўққизинчи беш йилликнинг қалдирғоч йили планини муддатидан олдин бажариш учун мусобақалашаётган касбдошлари ўртасида пешқадамлик қилаётганлардан.

А. Тўраев ва М. Нуриддинов фотолари.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Журналнинг 6-сони «Партия ташкилотларининг жанговар вазифалари» сарлавҳали бош мақола билан очилади.

«КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга» деган рубрика остида Ўзбекистон КП Фарғона область комитетининг иккинчи секретари А. Гавриловнинг «Омма орасидаги ташкилотчилиқ ва сиёсий ишларни takомиллаштирайлик», Ўзбекистон КП Тўрақўрғон район комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Бобохоновнинг «Социалистик мусобақани ташкил этишга ижодий ёндашиш», Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхози правлениесининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳ. Носиров ва колхоз парткомининг секретари А. Эргашевларнинг «Янги планлар, янги марралар», П. Рустамовнинг «Қимматли ташаббусга — кенг йўл» сарлавҳали мақолаларини ўқиш мумкин.

Журналнинг «Ташкилий-партиявий иш» бўлимида Н. Остроумов, В. Белийларнинг «Рекомендация — муҳим партиявий ҳужжат», Ўзбекистон КП Балиқчи район комитетининг биринчи секретари А. Тожибоевнинг «Коммунистларнинг ҳисоботлари», Фарғона тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари Л. Натикачнинг «Юксак масъулият ҳис қилиб» сарлавҳали мақолалари босилган.

Журналнинг «Идеология иши ва ҳаёт» бўлимида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети пропаганда ва маданий оммавий ишлар бўлимининг мудири М. Узбековнинг «Комсомол ўқувининг самарадорлигини оширайлик», Ўзбекистон КП Хоразм область комитети фан ва ўқув юртлари бўлимининг инструктори Р. Абдураҳмоновнинг «Партия ташкилоти ва педагогика коллективи», Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти партия ташкилотининг секретари Т. Исхоқовнинг «Йирик босмахона юбилейи» сарлавҳали мақолалари ёритилган.

Шунингдек, журналнинг «Журналхонлар билан ёзишма», «Коммунистлар тўғрисида ҳикоялар», «Хат ва хабарлар», «Газета темасида» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар бор.

Партия турмуши

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ВА КОММУНИСТЛАР

Ф. ЁҚУБОВ,
Ўзбекистон КП Чирчиқ шаҳар комитетининг биринчи секретари.

Чирчиқ шаҳар партия ташкилотлари фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш, прогрессив иш методларини оммалаштириш, меҳнаткашларни техника тараққиёти учун курашга сафарбар этиш борасида бирмунча ишларни амалга оширди. Бу шубҳасиз, ўзининг ижобий натижаларини бермоқда.

Беш йиллик давомида ташкилий-техникавий, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва янги техника тадбирларини, рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш ҳисобига 26 миллион 300 минг сўм иқтисодий фойда олинди.

Шаҳримиз меҳнаткашларининг саккизинчи беш йилликда қўлга киритган муваффақиятлари партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак тақдирланди. Чирчиқ электрохимия комбинати Ленин ордени билан, қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, «Чирчиқсельмаш» заводи Меҳнат Қизил Байроқ орденлари билан мукофотланди. 400 га яқин ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходимлар орден ва медаллар билан тақдирландилар. Илғор ишчилардан 4 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган олий унвонга сазовор бўлди.

Юқорида қайд қилинган ютуқларга партия ташкилотларининг техника тараққиёти учун астойдил курашиши, меҳнат унумдорлигини муттасил ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш йўлида прогрессив иш методлари ва янги технологияни ишлаб чиқаришга дадил жорий этишлари туфайли эришилди.

Техника тараққиёти масаласига тўққизинчи беш йилликда ҳам катта эътибор берилади. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС XXIV съездига қилган ҳисобот докладида шундай дейилади: **«Беш йилликнинг асосий вазифаси — социалистик ишлаб чиқаришни тез суръатлар билан ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш, фан-техникани тараққий эттириш ва меҳнат унумдорлигини оширишни тезлаштириш асосида халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини анча юксалтиришни таъминлашдан иборатдир».**

Шаҳар партия ташкилоти КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, янги беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришнинг муҳим омилларидан бўлган техника тараққиёти бўйича бир қатор тадбирлар белгилаб, уни изчиллик билан амалга оширмоқда. Шаҳар партия комитети саноат корхоналарининг қолоқ участкаларини етарли техника маълумотига ва ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган кадрлар билан мустаҳкамлади. Фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишни координациялаш мақсадида шаҳар партия комитетида 88 кишидан иборат жамоатчи совет тузилди. Унинг составида техника тараққиётининг турли соҳалари бўйича 7 комиссия мавжуд. Саноат корхоналарида техника тараққиёти ва ишлаб чиқаришни ривожлантириш перспектив планлари ишлаб чиқилмоқда. Бундай планлар Чирчиқ электрохимия комбинатида, «Узбекхиммаш» трансформатор заводларида 1971 йил учун тузиб чиқилди. Шу кунларда шаҳар бўйича техника тараққиёти истиқбол плани тузишга киришилди.

Шу йил апрель ойида шаҳар партия комитети бюросида «Трансформатор заводида иш унумини оширишда инженерлик хизматининг роли» деган масала муҳокама этилиб, тегишли қарор қабул қилинди. Бюро қарори корхонанинг барча цехларида очиқ партия йиғилишларида муҳокама этилиб, конкрет тадбирлар белгиланди. Бу тадбир ҳам техника тараққиёти учун курашни жадаллаштиришда муҳим омил бўлди. Трансформатор заводи шу йилнинг тўрт ойлик планини 106,9 процент адо этиб, пландан ташқари 570 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди.

Тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажаришда фан ва техника ютуқларини, илғор иш методларини, рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш саноат корхоналари партия ташкилотларининг асосий вазифасидир. Чунки партия ташкилотлари техника тараққиёти учун курашнинг ҳақиқий ташкилотчилари ва байроқдорлари бўлишга даъват этилганлар. Шаҳар партия ташкилотлари бу вазифани чуқур ҳис этгани ҳолда коммунистларни, барча меҳнаткашларни техника тараққиёти учун курашга сафарбар этмоқдалар. Бу курашда коммунистлар ташаббускор бўлмоқдалар ва шахсий намуна кўрсатмоқдалар.

«Чирчиқсельмаш» заводи 3-механика цехи бошлиғининг ўринбосари коммунист Виктор Петрович Чуенко билимдон, ташаббускор, изланувчан, ташкилотчи инженерлардан. У техника тараққиёти учун курашнинг жонкуярларидан, Виктор Петрович коммунистларга хос ғайрат ва шижоат билан доимо янгилик сари интилади, у ёки бу масалани ҳал этишга ижобий ёндаша билади. Ўртоқ Чуенко яқинда «ЧКУ-314» деталига ишлов бериш технологиясини ўзгартириш ҳақида қимматли рационализаторлик таклифини киритди. Бу таклифнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши туфайли ҳар йили 7 минг сўм шартли фойда олинадиган бўлди.

Пластмассали тукопроводлар тайёрлашда жуда кўплаб чиқиндилар ҳосил бўларди. «Чирчиқсельмаш» заводи бош технолог бўлимининг созловчи инженери коммунист А. Чичиль чиқиндиларни тўплаш учун магнитли сепаратор кашф этди. Натижада корхонанинг 2694 сўм маблағи тежаб қолинадиган бўлди. Кўриниб турибдики, шаҳар партия ташкилотлари ва коммунистлар техника тараққиёти учун курашни материал ва маблағлардан тежамкорлик ва расамади билан фойдаланишни узвий қўшиб олиб бормоқдалар. Бу, албатта ўзининг кутилган ижобий самарасини бермоқда.

«Узбекхиммаш» заводи партия ташкилоти ҳам техника тараққиёти асосида ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаб, таннархини арзонлаштиришга коммунистлар, барча меҳнаткашларнинг диққат-эътиборини жалб қилмоқда. Корхонанинг бир группа мутахассислари қуюв цехидаги қолип ясаш учун ишлатиладиган қумларни механик усулда қуритишни таклиф этдилар. Бу эса йилига 13 минг сўм давлат маблағини иқтисод қилиш имконини берди.

Шу корхона бош энергетика бўлимининг инженери В. Ена 5 та рационализаторлик таклифи киритиб 15 минг сўм, қуюв цехининг техниги А. Фунчуленси 6 та таклиф тақдим этиб 10 минг сўм, кенг истеъмол буюмлари цехининг прессловчиси В. Давидюк 4 та таклиф киритиб, корхонанинг 11 минг сўмлик маблағини тежашга муваффақ бўлдилар. Бу коммунистларнинг ижодий изланиши ва эришаётган ютуқлари ҳамма учун ўрнакдир.

Чирчиқ электрохимия комбинатининг партия комитети Щекино химия комбинатининг ишчиларга бир неча аралаш касбларни ўргатиш ҳисобига иш ўринларини ихчамлаштириш ва ҳар бир иш ўрнидан рационал фойдаланиб, меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириш ҳақидаги ташаббусини кенг ёйиш юзасидан мақтовга сазовор ишлар қилмоқдалар. У ерда ишчиларга қўшимча касблар ўргатиш билан бирга, уларнинг техник савиясини ошириш, иқтисодий билим асосларини ўргатиш кенг кўламда йўлга қўйилди. Бу албатта яхши натижалар бермоқда.

КПСС Марказий Комитети ҳисобот доклади юзасидан партия XXIV съезди резолюциясида техника тараққиёти, мавжуд ишлаб чиқариш ускуналаридан унумли фойдаланиш масаласи партия ташкилотларининг доимо диққат-эътиборида туриши лозимлиги алоҳида уқтириб ўтилган. Агар ишчимизга съезд қарорлари талаби асосида ёндошсак, ҳали бу соҳада қатор камчиликларимиз борлиги кўзга яққол ташланади.

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун ҳормай-толмай меҳнат қилаётган шаҳримиз меҳнаткашлари тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан аввал — тўрт йилда бажариш ҳақидаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи, В. И. Ленин номли Бекобод металлургия заводи, «Юлдуз» тикувчилик фирмаси ва бошқа ташаббускор коллективларнинг чақириғига қўшилиб, социалистик мусобақани кундан-кунга қизғин авж олдирмоқдалар.

Шаҳримиз саноат корхоналарининг меҳнаткашлари беш йилликнинг биринчи йилида пландан ташқари 5 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаш ва реализация қилиш, 100 та станок ва ускунани янгилаш ва модернизациялаш, 5 та ярим автомат, 13 та механизациялашган линияларни ишга солиш, 10 хил янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, янги техникага доир 500 та ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш билан 1,5 миллион сўм фойда олиш, 700 та рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиш йўли билан давлатнинг 1 миллион сўм маблағини, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ҳисобига эса 400 минг сўмлик маҳсулотни тежаб қолиш мажбуриятини олганлар.

Олдимизга қўйилган бу улкан вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши ҳар бир цех ва участкада, ҳар бир дастгоҳ ва станок ёнида ишлаётган ишчиларнинг, биринчи навбатда, коммунистларнинг ўз вазифаларига масъулият билан қарашларини, янгиликни ҳис эта билишларини талаб этади. Партия ташкилотлари эса ўзларининг идеология ва ташкилотчилик соҳасидаги ишларни олиб боришда масаланинг бу томонига доимо диққат-эътибор билан қарашларини кундалик турмушимизнинг ўзи тақозо этаётир.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ қарорларини АМАЛГА ОШИРАМИЗ

100 ПРОЦЕНТ МАШИНАДА

«ЎЗБЕКИСТОН ССР БЕШ ЙИЛЛИГИ» СОВХОЗИНИНГ ПАХТАЧИЛИКНИ КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ТАЖРИБАЛАРИ

Тошкент ва Сирдарё областлари механизаторларининг теримни комплекс механизациялашга қаратилган тадбирлари совхозимиз пахтакорларида катта қизиқиш уйғотди. Бу юксак онглилик ва ватанпарварлик билан белгиланган тадбирлар оҳангида совхозимиз механизаторларининг ҳам овози янграб турибди. Биз буни яхши ҳис қиламиз. Шу муносабат билан яқинда механизаторларнинг йиғилишини ўтказиб маслаҳатлашиб олдик. Йиғилишда механизаторлар билан бирга механик-ҳайдовчилар ҳам қатнашди. Пенсионер Қурбонали ота Эрматовнинг тўлқинланиб айтган гаплари айниқса таъсирли бўлди:

— Қани энди ёш бўлсам-у, ақл бовар қилмайдиган мана шу машиналарда ишлаб хумордан чиқсам! — деди у.

Бу гапда жон бор. Пахтачиликни механизациялаш осонлик билан кўчмади. Буни қариялар яхши билишади. Ўша Қурбонали ота шу совхозга 1936 йилда биринчи пахта териш машинаси «Турбинабак»нинг келишини ва қандай ишлатилганини яхши билади. Бу хил терим машинасининг узун шланглари бўлиб, бу шланглар чаноқларга тўғриланар, лекин шунда ҳам пахтани сўриб ололмай, хуноб қиларди. Дастлабки пайтда битта «Турбинабак»ни ишлатиш учун 15-16 киши овора бўларди, бир кунда кўп деганда бир ярим тонна пахта терарди. Ўшанда, бир пайтлар келиб 100 процент ҳосилни машиналарда териб оламиз, деган сўзга бировни ишонтириш қийин эди.

Йиллар ўтди. Техника юксалди, деҳқоннинг қаноти бўлиб қолди. Буни бизнинг совхозимиз мисолида яққол кўриш мумкин.

Биз беш йилликда план бўйича 60 минг 300 тонна пахта етиштиришимиз керак. Ички резервларни ҳисоблаб чиқиб, 66 минг 330 тонна пахта топширишга аҳд қилдик. Беш йилликнинг ҳамма соҳадаги план-топшириқларини тўрт ярим йилда бажарамиз. Беш йилликнинг биринчи йилида 4200 гектар пахта майдонидан пландаги 30 центнер ўрнига 33 центнердан ҳосил оламиз. Планда белгиланган ҳосилни 100 процент машиналарда терамиз. Она-Ватанга шу йилнинг ўзида 13 минг 500 тонна «оқ олтин» армуғон этамиз. Бу КПСС XXIV съезди қарорларига совхозимиз пахтакорларининг илк жавоби бўлади.

Пахтачиликни комплекс механизациялаш — совхоз пахтакорларининг катта ютуғидир. Биз пахта етиштиришда асосан звено принципига риоя қиляпмиз. Совхозда 60 та комплекс механизациялашган пахтачилик звеноси бор. Ҳамма звено бошлиқлари механизатор. Звено бошлиғи ўз звеносидаги ишнинг суръати ва сифати учун жавобгар. Шу билан бирга етиштирилган маҳсулотнинг миқдори ва сортидан катта моддий манфаат кўради. Пландан ташқари тайёрланган пахта ва сортни яхшилангани учун аккорд тартибида устама мукофот олади.

Совхозимизда механизаторларнинг ажойиб гвардияси етишиб чиқди. **СССР Олий Советининг депутати Энвер Алиев, КПСС XXIV съезди делегати Абдусаттор Сулаймонов, Иброҳим Акбаров, Амза Чужан, Исматилла Охунжонов, Неъмат Тўлаганов, Содиқ Хатиб, Қуртмер Асаба, Азим Нурматов, Икром Азизхўжаев, Анатолий Гулинский, Субҳи Чачи, Сейдемат Қуртмуллаевлар** шулар жумласидандир. Ҳамма иш механизацияга таянган ҳолда олиб борилади. 30—40 гектар майдонда тўрт-беш киши ишлайди. Техника воситалари доимий қилиб бириктиб берилади, ўғит тупроқ картограммасига қараб тақсимланади. Звено бошлиқлари механизатор бўлгани учун мавсумда машинада 150—240 тоннадан пахта териб, қўл меҳнатига эҳтиёж қолдирмайди. Тўкилган пахта, кўсак ва кўрак ҳам механизмлар воситасида йиғиб олинади.

Тошкентлик ва сирдарёликларнинг тадбирларини муҳокама қилиб, ўз хўжалигимизда ички имкониятларни ҳисобга олган ҳолда режалар белгиладик. Мақсадимиз планда белгиланган 100 процент ҳосилни машиналарда теришдир. Шу мақсадда 105 та терим машиналарини 1 августгача ремонтдан чиқариб қўлмиз, 60 та подборщик, 50 кўрак терадиган машина, 30 кўрак чувиш машинаси, 50 транспорт трактори ва 270 прицеп 15 августдаёқ жанговар фаслга — йиғим-терим мавсумига шай бўлади. Янгидан 15 та терим машинаси сотиб оламиз. Шунда терим машиналаримиз 120 тага етади. Ҳар бир машинада ўртача 100 тоннадан пахта терилишига эришамиз. Бу ўтган йилгидан 10 тонна кўп демакдир.

Пахта йиғим-терими даврида марказий ремонт устахонасида иш икки сменада давом этади. Бу ерда мунтазам 40 киши ишлайди. Бундан ташқари ҳар бир бўлимда ремонт устахоналари ва кўчма устахоналар иш олиб боради. Техника воситалари дала бошида ремонт қилинади. Ҳар бир бўлимга бир механик ва ёрдамчи бириктилади, улар кеча-кундуз навбатчилик қилади, смена алмашаётган кезда машиналар ва механизмларни кўрикдан ўтказади. Ҳамма машиналар икки сменада ишлатилади.

Совхозимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг прогрессив усуллари йилдан-йилга кенг қулоч ёймоқда. Лекин ютуқлар олдида эсанкираб қолмаслигимиз керак. КПСС XXIV съезди пахтачилигимизнинг ойдин йўлларини белгилаб берди. Ҳар бир совет кишисининг бу буюк анжуман қарорларидан куч ва қувват топганлиги табиийдир. Мана беш йилдирки, Ўрта Осиё пахтачилик машина-тракторларини синаш станцияси бизнинг совхозимиз далаларида ўз ишларини синовдан ўтказмоқда. Бу йил ана шу синовдан ўтказилаётган машиналар ва механизмларни ҳам пахта ва кўсак теришга сафарбар этамиз. Ишни икки сменада олиб бориш учун марказий автотрактор паркида, бўлимларда механизаторларга шогирдлар тайёрлаймиз, камида 120 шофер ва тракторчини терим машиналарини бошқаришга сафарбар этамиз, уларнинг ҳар бирига кунлик норма белгилаб, ижросини текшириб борамиз, илғорларни рағбатлантирамиз.

Совхозимиз механизаторлари бу йил планда белгиланган 100 процент ҳосилни машиналарда териб олишни мўлжаллаган эканлар, бу қувончли ҳол, албатта. Лекин ҳар бир нарсада имкониятларни ҳисобга олиб иш тутишимиз керак. Имкониятлар эса катта. Масалан, хўжалигимизда юқорида айтилганидек, 120 терим машинаси бор. Илғор механик-ҳайдовчиларимиз 300 тоннадан пахта теряпти. Лекин 60—70 тоннадан тераётганлар ҳам йўқ эмас. Ана шунга нисбатан қолоқларни илғорлар даражасига кўтариш катта ғалабанинг резервидир. Биз ҳар машинанинг мавсумий иш унумини ўртача 100 тоннага етказиш учун курашамиз.

Давримиз — техника прогресси даври бўлди. Лекин шуни тан олишимиз керакки, техника янгиликларидан фойдаланишда ҳамон оқсаяпмиз, унинг ҳамма куч ва қудратини, имкониятини тўла намоён эта олмаяпмиз. Масалан, ғўзани суғоришни олиб кўрайлик. Сувчилар масаласи муаммо бўлиб қоляпти. Ёш сувчилар жуда кам. Уларни бу ишга тортиш қийин бўляпти. Лекин ғўза суғоришни механизациялашга етарли эътибор берилмаяпти. Бу ишда қўл кучи ҳукмрон бўлиб қоляпти. Ваҳолонки, уни механизациялаш учун етарли шланглар топса, қувурлар, новлар ўрнатса бўлади, сунъий ёмғир ёғдириш агрегатларидан самарали фойдаланиш мумкин. Бу борада «Пахтаорол» совхозида юксак натижаларга эришилмоқда. Бу совхозда 7 минг гектар майдондаги ғўза «сунъий ёмғирлар» билан суғорилмоқда. Мутахассислар бу усулнинг бекиёс афзалликларини аллақачон исботлаб беришган. Ғўза шундай усулда суғорилганда экин тубидаги озуқани сув оқизиб кетмайди. Бу ғўза агротехникасида катта ютуқдир.

Бу йил биз ҳам областимизда биринчи бўлиб совхозимизга «сунъий ёмғир» агрегатларидан тўрттасини келтирдик. Ёшларимиз уни катта қизиқиш билан ўрганмоқдалар, агрегатлар қўлма-қўл. Қўл кучи билан энг уста сувчи бир кунда бир гектар атрофидаги ғўзани суғорса, «сунъий ёмғир» агрегати 7—8 гектар майдонни суғора олади. Агрегат билан суғорилганда ғўза фақат сувга қониб гина қолмай, у чанг ва ғубордан ҳам тозаланади. Ҳозир иккинчи суғоришни тугалладик. Ўсимликнинг ривожи, ҳосил тўплаши яхши. Юқорида айтилганидек, асосий ҳосил машиналарда терилади. Шу сабабли ғўзаларни кўп суғориб ғовлатиб юборишга ёки нормадан оз сув бериб, кам ҳосилли бўлиб қолишига йўл қўймаймиз. Сувчилар, миробларнинг масъулиятини оширяпмиз. Совхозимизнинг ҳамма пахта майдонлари «сунъий ёмғир»лар билан суғориладиган пайт унча узоқ эмас. Биз шу беш йилликда бунинг уддасидан чиқамиз.

Пахтачилик истиқболини кадрлар таъминлайди. Бу ҳамиша шундай бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Совхозимизнинг Жанган Токов, Маҳмуд Динаев, Халид Жабеш ўртоқлар бошқараётган бўлимларида кадрлар масаласи кўнгилдагидек ҳал қилинган, ташкилотчи, техникани севадиган кишилар маҳсулот етиштиришнинг тақдири ҳал қилинадиган жойларга ишга қўйилди. Шу сабабли ҳам бу бўлимларда пахта тайёрлашда йилдан-йилга юксак натижаларга эришилмоқда. Лекин кадрларни тарбиялаш ва вояга етказиш мавсумий характерга эга бўлган вазифа эмас. Улар доимий ва мунтазам ғамхўрлик туфайлигина камолотга эришади, шундагина кадрларнинг янги ва забардаст сафлари вужудга келаверади.

Қишлоққа кадрлар етиштириб беришда профессионал техника таълими мактаблари зиммасига катта вазифалар юклатилган. Лекин, рўй-рост айтиш керакки, улар ишида ҳали жиддий нуқсонлар бор. Аввало бундай мактабларнинг кўпчилиги шаҳарларда жойлашганлиги ажабланарли ҳолдир. Ахир уларнинг бутун ҳаёти ва фаолияти қишлоқ хўжалик ишлари билан боғлиқ-ку?! Ҳар бир нарса ўз жойида, айни пайтда фойдали ҳамда унга муҳтожлик сезилган жойда бўлиши керак. Мана бир мисол: шаҳар профессионал техника таълими мактабларига дуч келган ёшлар қабул қилинаверади. Чунки «план» бор. Лекин шаҳардан қабул қилинган ёш мутахассис мактабни битиргач, аксарият ҳолда шаҳардан жилгиси келмайди. Шаҳарда эса унинг мутахассислиги бўйича иш йўқ. Шунда у нима қилиши керак? Яна янги «ўқиш» излайди. Агар унинг ўрнига пахтачиликнинг оғир-енгилини кўрган ёш ўспиринлар қабул қилинганда эди, улар ўқишни битиргач ўз колхоз-совхозига талпиниб қайтган бўларди. Аслда бундай мактаблар қишлоқда, масалан, бизнинг совхозимиздек комплекс механизациялашган йирик хўжаликлар базасида иш олиб боргани маъқулроқ эмасмикан. Бу йил совхозимизда ҳунар мактаблари, механизация техникумлари талабаларидан 200 га яқин киши машиналарда пахта теради, кўсак узади ва чувийди. Теримни комплекс механизациялашда ёрдам беради.

Пахтачиликнинг муаммолари кўп. Ҳозирги деҳқон бой тажриба билан қуролланган бўлиши шарт. Эндиликда пахтакорнинг техникадан хабардор бўлишигина кифоя қилмайди, у техникани мукаммал билиши ҳам керак. Бу борада ҳам хўжалигимиз оталигини олган «Союзсельхозтехника»нинг ғамхўрлигидан миннатдормиз. «Союзсельхозтехника» бизга хўжаликни планли бошқаришни ўргатди, пахтачиликка комплекс механизацияни жорий этишда мададкор бўлди. Лекин шу ўринда баъзи «тажриба-намуна» хўжаликлари ҳақида гапириб ўтишни пахтакорлик бурчимиз деб биламиз. Бизга қўшни бўлган баъзи хўжаликларда бир қатор катта-кичик тажриба-намуна участкалари бор. Уларнинг тажриба участкалари неча юзлаб гектар майдонларни эгаллаган. Лекин бу участкаларда тўпланаётган «тажриба» қўшни хўжаликларга ўргатиб бўлмайдиган тажрибадир. Улар техникага суянган ҳолда прогрессив усуллар билан пахта етиштириб, қишлоқ деҳқонига намуна бўлиш ўрнига, ғўзани ўтга бостириб, сувга чанқатиб, ўз вазифасини аксинча бажармоқдалар.

Пахта — умумхалқ мулки, умумхалқ иши, умумхалқ мақсадидир. Биз шунинг учун ҳам пахтани ифтихор деб биламиз. **Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида совхозимиз республиканинг улкан хирмонига ҳар қачонгидан салмоқлироқ ҳисса қўшади. Чопиқ тракторлари, терим машиналари ҳар қачонгидан баланд ва шитоблироқ гуруллайди! Пахта йиғим-теримига тайёргарлик барвақт бошланиб, машина механизмлар ремонти бир ой олдин тугалланади. Бу йил йиғим-теримни энг қисқа муддатда — йигирма иш кунида тугаллаймиз!**

Шу кунларда ғўза парвариши кучайтириляпти. Айни вақтда машиналар, тележкалар, подборщиклар ва бошқа механизмлар ремонт қилиняпти, чеканка ўтказишга тараддуд кўриляпти, ғўза баргини сунъий усулда тўктириш учун заҳарли химикатлар тайёрлаш тараддуди кўриляпти. Яқин кунларда йўл-кўприклар ва хирмон жойларни шайлашга киришамиз. Бу ишларни қисқа муддатда тугаллаймиз. Пахта йиғим-теримини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан кутиб оламиз.

Икки миллион тонна «оқ олтин»ни машиналарда териб олишни кўзлаган республикамиз механизаторларига мададкор бўлайлик. Ҳар бир механизатор, ҳар бир пахтакорни кузги улкан пахта карвонларини кўзлаб меҳнат қилишга чақирамиз.

Биз, тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида барча ҳосилимизни юз процент машинада териб олишга аҳд қилдик. Ваъдамизнинг устидан албатта чиқамиз!

Ж. ХОНАЗАРОВ,
совхоз директори,
Ҳ. ҒАФУРОВА,
партия комитетининг секретари,
В. ВАКУЛИН,
бош агроном,
Ж. ҲАЙДАРОВ,
бош инженер.

Чапдаги суратда совхознинг 3-бўлим бошлиғи Ж. Халид ва шу бўлим бригада бошлиғи А. Акрамов ғўзани кўздан кечиришяпти. Унгдаги суратда эса ғўзаларни «сунъий ёмғир» агрегати билан суғориш пайти акс эттирилган.

А. Тўраев фотолари.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ДЎСТЛИК БАЙРАМИ

НАМАНГАН, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Бу ерда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигига бағишланган интернационал дўстлик байрами бўлиб ўтди. Бу шодиёнада областнинг шаҳар ва қишлоқларидан келган 1500 дан ортиқ киши — қишлоқ хўжалик ҳамда саноат ишлаб чиқаришининг илғорлари қатнашдилар. Фарғона, Андижон областларининг йигит-қизлари, Иваново тўқимачилари вакиллари, Қозоғистон, Тожикистон ва Қирғизистон, Москва ва Ленинград ёшларининг вакиллари ҳамда Канада, Вьетнам Демократик Республикаси, Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Судан мамлакатларидан келган меҳмонлар иштирок этдилар.

Дўстлик байрамини область комсомол комитетининг биринчи секретари Т. Жўраев қисқача кириш сўзи билан очди. Шундан сўнг бир гуруҳ спортчилар қўлида машъала тутиб майдонга кириб келдилар. Комсомол аъзоси, СССР Олий Советининг депутати Д. Тошпўлатова дўстлик машъаласини ёқади.

Комсомол ветерани Т. Расулова, Наманган районидаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси А. Мамажонов, Намангандаги шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг ишчиси Р. Арисова, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг секретари Д. Абдураззоқова, Молдавия ёшлари делегациясининг бошлиғи Д. Ленца ўртоқларнинг нутқларида совет халқининг интернационал дўстлиги шарафланди.

Байрам турли спорт ўйинлари, оммавий сайиллар ва бадиий ҳаваскорларнинг чиқишлари билан ўтди.

*

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг физика-техника институти олимлари халқ хўжалигида қуёш энергиясидан фойдаланиш проблемалари устида илмий-тадқиқот ишлари олиб боришяпти. Бу ишга гелиофизика бўлимининг бошлиғи, республика Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси Ғ. Умаров раҳбарлик қилмоқда. Суратда: қуёш энергиясидан фойдаланиш қурилмасининг кўриниши.

А. Ершов фотоси, (ЎзТАГ).

*

ЯНГИ китоблар

«Ёш гвардия» нашриёти қуйидаги китобларни босмадан чиқарди. **Н. Кондратьев.** САДОҚАТЛИ ДЎСТ. В. И. Лениннинг алоқачиси Эйно Рахья ҳаётидан лавҳалар. Русчадан Ваҳоб Йўлдошев таржимаси. Ўрта ёшдаги болалар учун. 176 бет, тиражи 30.000, баҳоси 43 тийин.

Фенимор Купер. ЧИНГАЧКУК — УЛКАН ИЛОН. Ёхуд урушнинг дастлабки сўқмоғи. Роман. Русчадан Эркин Миробидов таржимаси. 560 бет, тиражи 60.000, баҳоси 1 сўм.

Боуржон Мумиш ўғли. БИЗНИНГ ОИЛА. Қисса, қозоқчадан Абдулазал Ваҳобов таржимаси. 288 бет, тиражи 45.000, баҳоси 49 тийин.

Усмон Шамсимуҳамедов. ОҲУ КЎЗЛАР. Ҳикоялар, катта ёшдаги болалар учун, 56 бет, тиражи 30.000. баҳоси 6 тийин.

А. Шкадаревич. АЛЕКСАНДР МАТРОСОВНИНГ ЎЛМАС ЖАСОРАТИ. 184 бет, тиражи 30.000, баҳоси 46 тийин.

Иван Ефремов. ИЛОН ЮРАГИ. Ҳикоялар. Русчадан Ғани Жаҳонгиров таржимаси. 136 бет, тиражи 45,000, баҳоси 25 тийин.

Шотурсун Ғуломов. ҚУЁШГА ТИК ҚАРАБ. Танланган шеърлар ва эртак. 124 бет, тиражи 10.000, баҳоси 33 тийин.

Наримон Орифжонов. ЗИЛЗИЛА, ЗУБАЙДА ВА МЕН. Кичик ва ўрта ёшдаги болалар учун. 96 бет, тиражи 30.000. баҳоси 13 тийин.

Тўлан Қамчиев. МЕҲНАТ НАШИДАСИ. Очерк ва лавҳалар. 48 бет, тиражи 15.000, баҳоси 4 тийин.

ПАХТАЧИЛИК ВА ҲИСОБЛАШ МАШИНАСИ

Кибернетика қишлоқ хўжалигида

Кейинги йилларда электрон-ҳисоблаш машиналари йирик корхона ва илмий муассасаларда кенг қўлланилмоқда. Автомобиль транспортини бошқариш ҳам ана шу машиналар зиммасига юкланаётир. Лекин яқингача қишлоқ хўжалигида ундан фойдаланилмас эди. КПСС Марказий Комитетининг 1970 йилда бўлиб ўтган июль Пленумида колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришини бошқаришда ҳам бундай машиналарнинг катта ёрдам бериши мумкинлиги алоҳида таъкидланди. Қишлоқ хўжалигини техника билан қуроллантиришда электрон-ҳисоблаш машиналаридан фойдаланишга киришилди.

Республикамиздаги Янгийўл райони Иттифоқимизда электрон-ҳисоблаш системасидан фойдаланиш тажриба қилиб кўриладиган дастлабки районлар қаторига қўшилган. Бу ерда ҳисоблаш машиналаридан фойдаланишни тўла-тўкис йўлга қўйиш учун ҳозирлик ишлари бошлаб юборилди. Янгийўл ахборот-ҳисоблаш системасининг лойиҳаси бош инженери М. Линчевскийнинг айтишига кўра «Узгипросельстрой» институтида электрон-ҳисоблаш машиналарини ишга солиш учун керакли техникавий ҳужжатлар тайёрлана бошлаган. Лойиҳачилар тажрибада кўзда тутилган ҳамма нарсани тўла-тўкис амалга ошириш учун ижодий меҳнат қилмоқдалар.

Лойиҳалаштирилаётган техника комплекси 11 колхозга хизмат қилади. Ўрта Осиё машина-синаш станцияси территориясига ахборот-ҳисоблаш системаси иши марказлаштириладиган маъмурий бино қурилади.

Қишлоқ хўжалигининг самарадорлигини ошириш учун унинг барча тармоқларида илмий жиҳатдан асосланган бошқариш ва планлаштириш методларидан фойдаланиш лозим бўлади. Бугунга келиб ишлаб чиқаришни бошқариш анча такомиллашди. Уни ҳар томонлама пишиқ-пухта бошқариш учун ҳозирги хўжалик раҳбари жуда кўп нарсани билиши керак. Электрон-ҳисоблаш машиналари худди мана шу ўринда ҳам қўл келади. У хўжаликларнинг турли участкаларидаги янги маълумотларни оператив марказлаштиришни таъминлайди, қайси майдондаги экин нимага муҳтож экани кун сайин маълум бўлади. Экинларнинг қачон суғорилгани, культивация қилиб сув қўйилгани кунма-кун белгилаб борилади. Унга ишлов бериш учун қачон қанча куч ва техника кераклиги олдиндан маълум бўлади. Ғўза эгатларига ва тупларига ўрнатилган ихчам аппаратлар электрон-ҳисоблаш машинасига экин нимага муҳтож эканлиги ҳақида ахборот юбориб туради.

Шунданоқ электрон-ҳисоблаш машиналарининг қишлоқ хўжалигини бошқаришда, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда қанчалик катта хизмат қилиши мумкинлиги очиқ-ойдин кўриниб турибди. Москва яқинидаги «Путь Ильича» совхозида ишлаб чиқаришни ривожлантириш беш йиллик плани тузилган эди. Унинг қанчалик тўғрилигини билиш учун электрон-ҳисоблаш машинасида «кўздан кечирилди». Машина планда эътибордан четда қолган имкониятларни аниқлаб берди. Демак, хўжаликларнинг истиқбол планини ишлаб чиқишда ҳам у қўл келар экан.

Янгийўл районида бундай машиналардан фойдаланишни тажриба қилиб кўриш ишлари икки навбатда олиб борилади. Биринчи навбати Ленин номли ва «Ленинизм» колхозларига мўлжалланган. Олимлар ва иқтисодчиларнинг ҳисоблашларига кўра қишлоқ хўжалигини бошқаришда янги техникадан фойдаланиш меҳнат унумдорлигини 10-12 процент оширади. У бутун район бўйича тўла-тўкис қўлланила бошлангандан сўнг меҳнат унумдорлиги 30 процентгача ошиши мумкин.

Д. ПОЛЕВОЙ.

НОНА ВА НАНА

ШАХМАТ ОЛАМИДА

Жаҳон шахмат маликаларининг бешинчиси Нона Гаприндашвилининг рамзий тахтга кўтарилганига ҳам ўн йил бўлай деб қолди. Ўшанда 20 ёшлардаги қиз, кейинчалик ўз унвонини икки марта муваффақиятли равишда ҳимоя қилди. Икки сафар ҳам у билан Алла Кушнир рақобат қилди, аммо энг яқин «канизаклик» даражасидан нари ўтолмади.

Аёллар ўртасида шахмат тожига даъвогарлик қилиш мусобақалари шу йилдан бошлаб одат тусига кирадиган кўринади. Яқинда зона турнирларининг ғолибларидан ўн саккиз халқаро мастер Югославиянинг Охрид шаҳрида бир ойча олиб борган қизғин баҳсларини якунладилар. Натижа кўпчилик кутгандек бўлди. СССРнинг уч марта чемпиони, Европа мамлакатлари чемпионлари кубогининг эгаси 22 ёшли грузин қизи Нана Александрия ишонарли ғалабани қўлга киритди: 11 учрашувни ютди, тўрттасини дуранг қилиб, иккитасинигина бой берди, холос. Александриядан бир очко ортда қолган бокулик Татьяна Затуловская билан югославиялик машҳур шахматчи Милунка Лазаревич иккинчи—учинчи ўринларни ўзаро баҳам кўрдилар. Шартга кўра, бу уч ғолиб «тож» учун курашни давом эттирадилар. Ўтган галги саралаш ўйинларининг ғолиби москвалик Алла Кушнир ҳам курашдан четда қолмайди.

Халқаро шахмат федерацияси чек ташлаш йўли билан тўрт даъвогарни икки ярим финал группага ажратди. Шунга биноан Александрия Лазаревич билан, Затуловская эса Кушнир билан куч синашадилар. Александрия билан Лазаревич ўйини Голландияда ўтади, деб тахмин қилинмоқда. Кушнир ва Затуловская Ригани танлашибди. Ўйинлар шу йилнинг сентябрь ойигача тугаши шарт. Кейин икки ғолиб финал жангларини бошлайдилар. Шунда ким енгиб чиқса, ўша келгуси йили баҳорда жаҳон чемпиони билан учрашади.

Ярим финал иштирокчиларининг имкониятлари тахминан баробар деб баҳоланмоқда. Шундай экан, Грузия вакиллари Нона билан Нана ўзаро учрашиб қолсалар ажаб эмас. Борди-ю шундай бўлиб қолса, муҳлислар, айниқса иккаласини ҳам бирдай ардоқловчи грузиялик шинавандалар кимнинг тарафига ўтишга кўп ҳайрон бўладилар-да!

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери, «Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчиси.

КИНО

ХАЛҚ ҚУДРАТИ

Улуғ Ватан уруши мавзуида совет кинематографиясининг етук намояндалари бир қатор фильмлар яратиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлмоқдалар.

Таниқли кино санъаткорлар Юрий Бондарёв, Оскар Курганов ва Юрий Озеровлар ўзларининг **«Асосий зарба»** (**«Халоскорлар»** кино эпопеясининг учинчи серияси) фильмида Улуғ Ватан уруши мавзуини кенг кўламда чуқур мазмунли яратиб, кинематография санъати ривожига катта улуш қўшдилар. Фильм муаллифлари бу асарда Улуғ Ватан уруши пайтида энг муҳим ҳал қилувчи ўрин тутган «Багратион» номи билан аталган операциянинг амалга оширилишини кўрсатиш, Белоруссияни гитлерчи босқинчилардан озод қилиш ва совет қўшинларининг давлат чегарасига етиб бориши учун ғоят буюк ҳарбий операцияга тайёрланиш ва уни амалга оширишни ифода этганлар.

Суратда: фильмдан кадр.

Фильм бошдан- охиригача қизиқиб, ҳаяжонланиб кўздан кечирилади. Теҳрон конференциясида уч давлат—СССР, АҚШ, Англия давлат арбобларининг учрашуви ва унда иккинчи фронт очиш масаласи муҳокамасидан тортиб, ўша пайтларда юз берган сиёсий, дипломатик, ҳарбий-стратегик ва бошқа масалаларни ҳал этишда совет давлати ва унинг раҳбарлари, ҳарбий лашкарбошиларнинг тутган йўллари, Бош қўмондонлик Ставкаси ҳамда Совет Қуролли Кучлари Бош штабининг ишлари, Гитлер канцеляриясидаги вазият ва жанг майдонларидаги воқеалар бирма-бир томошабин кўз ўнгидан ўтиб туради.

Фильм кичик, лекин теран маъно касб этувчи бир воқеадан бошланади. Генерал Ватутин фронт бўйлаб совет чегарасига, Польша томон бормоқда. У ўз адъютанти билан суҳбатда лугатдан «хлеб» (нон) ҳам поляк тилида (хлеб) «жизнь» (ҳаёт) эса «жиче» эканлигини билиб олади. Айни ўша пайтда ҳаёт учун, қувончли кунлар учун шиддатли жанг бораётган эди. Генерал ярадор ҳолатда ҳам ҳаёт-мамот жангини бир зум бўлсин хаёлидан қочирмайди, ғалабани ўйлайди.

1944 йилнинг ёз пайтида немисларга асосий қақшатқич зарба берилиши зарур эди. Немис бош қўмондонлиги ҳужумни Белоруссиядан эмас, балки Украинадан кутарди, чунки Белоруссия ерлари одам ҳам, техника ҳам ўтиб бўлмайдиган ботқоқликлардан иборат эди. Шу боисдан бу томондан ҳужум бўлишига асло кўзлари етмасди. Бу ҳол совет қўшинларининг тўсатдан, беҳосдан шу томонда пайдо бўлиб, душманга ўнгарилмас зарба беришни таъминларди. Лекин бу ғоят машаққатли йўл эди. Бу план — Биринчи Белоруссия фронтининг душманга қарши асосий ҳужум плани генерал Рокоссовский томонидан таклиф этилади. Сталин раислигида ўтган Бош қўмондонлик Ставкаси мажлиси бу планни тасдиқ этади.

Фильмни яратувчилар ботқоқ жойлардан ўтишда халқ тажрибасидан фойдаланиш йўлларини ҳам ҳаяжонли суратга олганлар. Рокоссовский тўсатдан бир солдат қўлида хивичдан тўқилган ковуш кўриб қолади. Бундай ковушни кийиб олган солдат ҳар қандай ботқоқлик, лойгарчиликдан ўтиб олиши мумкин эди. Худди шундай ботқоқлик устида дарахтлардан кўприк қурадилар, оёқларига хивич ковуш кийиб олган пиёда аскарлар, автоматчилар, Панов қўмондонлигидаги танкчилар корпуси ўтиб боради. Фильмда бу қаҳрамонона юришнинг беҳад зўр қийинчилик, катта машаққатлар билан амалга оширилгани ҳаётий ва ҳаққоний ифода этилади. Фашист солдатлари «қозон»га тушиб қолади, «Багратион» операцияси муваффақиятли якунланади.

Фильмда томошабин жанг бораётган пайтлардан ташқари, немис асирларининг 1944 йилда Москва кўчаларидан олиб ўтилишини, Гитлернинг ўз рейхсканцеляриясида жазаваси тутиб ҳайқиришларини, Бош қўмондонлик Ставкасида босиқлик билан совет лашкарбошилари орасида бамаслаҳат ҳужум планини муҳокама этаётганини, Вашингтонда Рузвельтнинг иккинчи фронт очилиши ҳақидаги фикрини, Берлинда Гитлерга тайёрланган суиқасд ва унинг барбод бўлишини ҳам кўздан кечиришади.

Бизнинг қудратли совет қўшинларимиз шиддат билан Белоруссияда узил-кесил ҳужум қилиб, душманга катта талофат етказаётган кунларда иккинчи фронт очилиб, инглиз-америка қўшинлари Францияга туширилади. Бу эпизод ҳужжатли кадрларда берилган.

Француз учувчи-ватанпарварларининг совет учувчилари билан биргаликда ҳаво жангида қаҳрамонлик кўрсатганликлари ҳамда ўз чегарасига етиб олиб, катта умид билан совет қўшинлари ёнида туриб жанг қилган Польша солдатларининг роли фильмда ўринли ифода этилган.

Асарда ҳар томонлама тўлақонли яратилган маршал Жуков образини артист Михаил Ульянов маҳорат билан талқин этган. Бухути Закариадзе Сталин образини, Владлен Давидов — Рокоссовский, Евгений Буренков — Василевский, Владислав Стржельчик—Антонов, Сергей Харченко — Ватутин, ГДРнинг машҳур артисти Альфред Штруве — Штауфенберг образларини меъёрига етказганлар.

Картинада автомат, милтиқ ўқи ёмғирлари остида, эмаклаб юриб, ярадор солдатларга ёрдам берган медицина ҳамшираси Зоя образини Лариса Голубкина яхши ижро этган. Рус қизининг бу катта жасоратига қойил қолган солдатлар «урра» садолари билан ҳужумга ўтиб, ёвга қақшатқич зарба берганликлари жуда ҳам таъсирли чиққан.

Иккинчи жаҳон урушида немис-фашист жаллодларига қарши жангларда энг катта огирлик совет халқи зиммасига тушди. Буни ер куррасидаги барча ақли расо кишилар яхши билишади. Аммо Ғарбнинг тарихни сохталаштирувчи айрим найрангбозлари, айниқса кейинги пайтларда Европани гитлерчилар асоратидан сақлаб қолиш, уни озод этишда асосий ролни инглиз-америкаликлар ўйнадилар, ҳал қилувчи жанг Шарқий рус фронтида эмас, Ғарбий фронтда юз берди, деб кўрсатишга уринмоқдалар. «Халоскорлик» фильми, жумладан унинг учинчи серияси — «Асосий зарба» урушни ҳаққоний, улуғ ғалаба йўлида ҳар бир халқнинг қўшган улушини тўғри кўрсатиб беришда катта қимматга эгадир. Ғарб корчалонлари шуни унутмасликлари керакки, ўтган урушда Совет Иттифоқи 20 миллион кишисидан жудо бўлди-ку! Фронт линияси Ғарбда минг километрга етмаган тақдирда, бизнинг фронт линиямиз неча минг километрни ташкил этди-ку! Бу ҳужжатлар ҳаммага аён ва равшан!

Иккинчи жаҳон урушида биз ғолиб чиқдик Социалистик тузумимиз шарофати-ла, совет лашкарбошиларининг донолиги, солдат, офицерларнинг беқиёс қаҳрамонлиги туфайли, кўп миллатли халқимизнинг метиндай бирдамлиги, унинг қудрати туфайли ёвуз душманни тиз чўктирдик.

Фильм совет ёшларини ватанпарварлик руҳида, мардонаворлик, интернационализм руҳида тарбиялашда катта ўрин тутади. Фильмнинг бутун мазмуни шу олижаноб фазилатларни ёркин талқин этади.

Санжар ТИЛЛА.

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

*

ЧИЛИ. Яқинда Чили ҳукумати мис конларини миллийлаштириш тўғрисида қарор қабул қилди. Ана шу қарорга мувофиқ мамлакатнинг асосий бойлиги ҳисобланган мис давлат ихтиёрига ўтади. Шу пайтгача Чилидаги бой мис конлари Америка монополиялари қўлида эди. Суратда: Баланд Анд тоғига жойлашган мис кони қишлоғининг умумий кўриниши. Бу ерда 50 йил давомида Американинг «Коннекат» компанияси ҳукмронлик қилиб келган эди.

Г. Тихонов фотоси. (ТАСС).

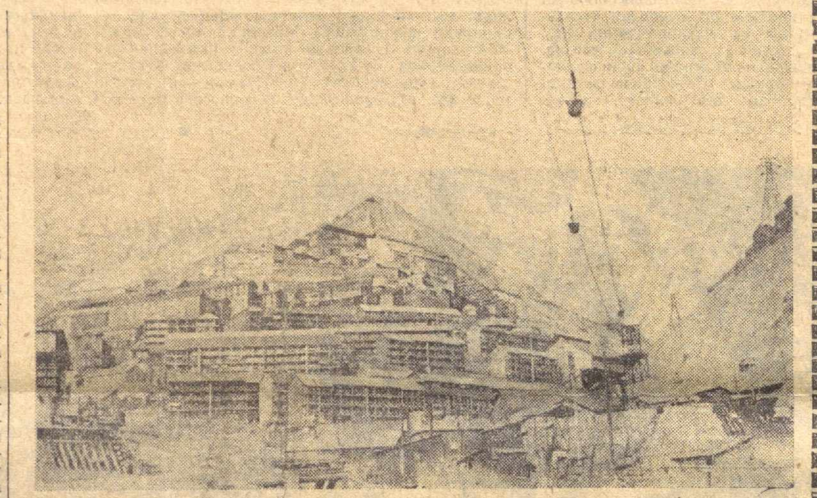

АНЪАНАВИЙ БИРДАМЛИК

Шу кунларда қардош корейс халқи билан бирдамлик ойлиги давом этмоқда. Жанубий Кореядан Америка қўшинларини чиқариб юбориш ва Кореяни тинч, демократик асосларда бирлаштириш учун курашаётган корейс халқи билан ҳар йили 25 июндан 27 июлга қадар бирдамлик ойлиги ўтказиб турилади. Анъанавий тус олган ана шу ойлик давомида Совет Иттифоқининг кўпгина шаҳарларида жамоатчилик йиғилишлари, меҳнаткашлар митинглари ўтказилади.

Бирдамлик ойлиги турли мамлакатларда прогрессив жамоатчилик вакилларининг иштироки билан ўтказилмоқда. Чунки корейс халқи иккига бўлиниб кетган ўз юртини бирлаштириб, тинч-тотув яшаш имконига эга бўлолмас экан, бунинг асосий айбдори ким экани ҳаммага маълум. АҚШ ҳамда унинг соясида иш кўраётган Сеул режими Кореяни бирлаштиришга тўсқинлик қилмоқда. Америка қўшинлари Жанубий Кореяда ушлаб турилиши бу йўлда асосий ғов бўлмоқда. АҚШ армиясининг каттагина қисми бу ерга ўрнашиб олгани етмагандек, Вашингтон Сеул армиясини энг янги қурол-яроғлар билан ҳам таъминлаб турибди. Сеулнинг қўғирчоқ ҳукумати океан ортидаги ҳомийларига ишониб, 600 минглик армиясини зўр бериб қуроллантирмоқда.

Шунинг учун ҳам Кореяни бирлаштириш проблемаси халқаро ҳаётнинг энг муҳим масалаларидан бири бўлиб қолмоқда. Ана шу масала юзасидан БМТнинг махсус комиссияси иш олиб бораётир. Лекин комиссия 16 йилдан буён мавжуд бўлса ҳам, Кореяни бирлаштириш борасида ҳеч қандай силжиш бўлмаяпти.

Кореяни бирлаштириш масаласи ҳамон жамоатчиликнинг диққат марказида турибди. Корейс халқининг бу мақсад йўлидаги курашини совет халқлари қўллаб-қувватламоқдалар. Дарвоқе, совет ва корейс халқларининг қардошларча дўстлиги узоқ ва шонли тарихга эга. 1919 йилдаёқ Улуғ Октябрь революциясининг таъсири остида Кореяда япон милитаризмига қарши қўзғолон кўтарилган эди. Бу қўзғолон мағлубиятга учраса ҳам, тўкилган қонлар беҳуда кетмади. Миллий-озодлик ҳаракати 30 йилларга келиб, японларга қарши қуролли партизан курашига айланиб кетди. 1945 йилда эса, уларнинг бу курашига Совет Иттифоқи ёрдам қўлини чўзди. Кореяни япон милитаристларидан озод қилиш учун курашда халқларимиз ўртасидаги дўстлик янада ривожланди ва мустаҳкамланди.

1971 йилнинг 6 июлида Москва шаҳрида Совет Иттифоқи билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида битим имзоланган эди. Ана шу битимга мувофиқ, Совет Иттифоқи ва КХДР Узоқ Шарқда тинчликни ҳушёрлик билан қўриқлашмоқда. Жанубий Кореяда Америка қўшинлари мавжуд экан ва у ердаги қўғирчоқ режимнинг бебошлиги давом этар экан, тинчликсевар халқлар бунга асло бепарво қарай олмайдилар. Чунки Америка империалистлари ва уларнинг Жанубий кореялик малайлари КХДРга қарши ҳарбий иғволар уюштирмоқдалар, Шимол билан Жануб ўртасида кескинлик вужудга келтирмоқдалар. Корея Халқ-Демократик Республикаси соҳилларида АҚШнинг разведкачи кемалари пайдо бўлмоқда, самолётлари эса мамлакатнинг ҳаво чегарасини бузиб ўтмоқда.

Яқинда олинган маълумотларга қараганда, Вашингтон Сеулга бир неча юз миллион доллар қарз беришга қарор қилган. Океан ортидаги уруш корчалонлари ушбу қарзлари эвазига Жанубий Кореяда ҳарбий тайёргарликни авж олдирмоқдалар. Яна шуниси ҳам маълумки, АҚШ Корея ярим оролидаги ўзининг агрессив ҳаракатларига Японияни ҳам тортмоқда. Кейинги пайтларда Жанубий Кореяга япон фирмаларининг маҳсулотлари билан бир қаторда япон ҳарбий муассасаларининг вакиллари ҳам тез-тез келадиган бўлиб қолишди. Бу ўринда АҚШ билан Японияның Корея яқинида ўтказган ҳарбий-денгиз машқларини эслаш кифоя. Жаҳон матбуоти июнь ойининг бошларида ўтказилган ана шу ҳарбий машқларни КХДРга қилинган дағдаға, деб жуда тўғри баҳолаган эди. Бундай иғвогарликларнинг сон-саноғи йўқ. Биргина «Нодон Синмун» газетасида босилган хабарларга қараганда, Америка урушқоқлари шу йилнинг бошларида Корея Халқ-Демократик Республикасига қарши икки минг мартадан зиёд қуролли иғвогарликлар қилди.

Мана шуларнинг ҳаммаси Кореяни бирлаштириш ва шу ярим оролдаги кескинликни юмшатиш йўлига тўғаноқ бўлиб турибди. Аммо Америка империалистлари шуни унутмасликлари керакки, корейс халқининг ўз давлатларини тинч, демократик негизда бирлаштириш ва Жанубий Кореядан АҚШ қўшинларининг олиб чиқиб кетилишига эришишдан кўра юксакроқ орзулари йўқ. Уларнинг бу орзулари ҳақ ва адолатли. Шунинг учун ҳам ер юзидаги тинчликсевар кучларнинг ҳаммаси корейс халқининг одилона ишини қўллаб-қувватламоқда. Ҳозирги кунда Совет Иттифоқида ўтказилаётган корейс халқи билан бирдамлик ойлиги ана шу қўллаб-қувватлашнинг ёркин ифодасидир. Совет кишилари, шу жумладан ўзбек халқи ҳам қардош корейс халқининг адолатли курашида муваффақият тилайдилар.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

КУБА БИЛАН ЧИЛИ ЎРТАСИДА ҲАВО ЙЎЛИ ОЧИЛДИ

ГАВАНА, 28 июнь. (ТАСС). Куба билан Чили ўртасида самолётларнинг мунтазам қатнови бошланди. Бу янги ҳаво йўлида Кубанинг «Кубана де авиасион» компаниясига қарашли самолётлар ҳафтасига икки марта қатнаб турибди. 20 июлдан бошлаб бу янги маршрутда Чили давлат компанияси «Лан» самолётлари ҳам қатнайдиган бўлади.

Гавана билан Сантьяго ўртасида мунтазам равишда юк ва пассажирлар ташиш Куба ва Чили авиация компаниялари ўртасида имзоланган битим асосида ташкил этилди.

Куба қанд саноати министрлигининг делегацияси иқтисодий масалаларни Чили делегацияси билан муҳокама қилмоқ учун Чили пойтахти Сантьягога биринчи рейс билан жўнаб кетди.

НАРХ-НАВО КЎТАРИЛМОҚДА

ЛОНДОН. Янги ҳафта одатдагидек миллион-миллион инглизлар учун озиқ-овқат нархларининг янада кўтарилиши билан бошланди. Лондон матбуотида босилган материалларда 28 июндан бошлаб маска ёғнинг нархи кўтарилади, яқин бир неча кунда эса сут, пишлоқ ва бошқа озиқ-овқатларнинг нархи оширилади.

Ҳатто расмий маълумотларга қараганда ҳам бултур май ойидан то 1971 йилнинг май ойига қадар ўтган вақтда Англияда чакана нархлар ўрта ҳисобда 9,8 процент кўтарилган. Кейинги 30 йил ичида нарх-наво бунчалик кўп кўтарилмаган эди.

Кўпгина экономистларнинг фикрига қараганда, консерваторлар ҳукумати ички нархларни умумий бозорнинг баландроқ нархларига «мослаштириш» сиёсатини атайин ўстираётганлиги озиқ-овқат нархларининг ҳозиргидек тез кўтарилишига олиб келаётган сабаблардан бири бўлмоқда. (ТАСС).

ТЎРТ МИНГ ОЛИМНИНГ ЖАВОБИ

ТОКИО. Шу асрнинг охирига бориб ўзганинг юрагини кўчириб ўтказиш операцияси оддий бир ходиса бўлиб қолади. Айни маҳалда рак касалликлари устидан тамоман ғолиб келмоқ учун инсониятга яна тахминан 25 йил талаб этилади. Япониянинг илмий-техника бошқармаси яқинда тўрт мингта олимнинг фикрини сўраганида, уларнинг кўпчилиги ана шу гапларни айтдилар. Япон фан арбоблари 1990 йилга бориб инсоният атроф муҳит мусаффолигини сақлаш методларини ишлаб чиқишга муваффақ бўлади, автомобиллардан чиқувчи газлар эса одамнинг ҳаёти ва саломатлигига хавф туғдира олмайдиган бўлиб қолади деб ҳисоблайдилар. Олимлар оби-ҳавони олдиндан айтиш умумжаҳон системаси яратилишини, сув ядро энергияси ёрдамида чучуклаштирилишини, информация тўплаш ва сақлаш янги системаси ишлаб чиқилишини ва ҳоказоларни ҳал этилиши кутилаётган муҳим проблемалар қаторида тилга олдилар. (ТАСС).

Фитначилар жазоланди

ФРИТАУН. Сьерра Леоне қуролли кучларининг собиқ қўмондони генерал Жон Бангура билан армия олий офицерларидан бошқа беш киши бу ерда тугаган суд процессида ўлим жазосига ҳукм қилиндилар. Айбланганлардан икки киши узоқ муддатли қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Бангура ва унинг шериклари Сьерра Леоне ҳукуматини ағдариб ташлаш мақсадида март ойида фитна ташкил этишда айбдор деб топилди. (ТАСС).

Японияда сайлов

ТОКИО. Дастлабки маълумотларга қараганда, Япония парламентининг юқори палатасига ўтказилган сайловда ҳукмрон либерал демократик партия 57 ўрин, социалистик партия 34 ўрин, Комэйто партияси 10 ўрин, коммунистик партия 4 ўрин, демократик-социализм партияси 3 ўрин ва мустақиллар бир ўрин олдилар. (ТАСС).

Яшиндан чиққан ёнғин

ВАРШАВА. Чеховица-Дзедзицадаги (Катовица воеводлиги) нефтни қайта ишлаш заводида яшин тушиб, ёнғин бошланиб кетди. ПАП агентлигининг хабар беришига қараганда, ёнғинни атрофга тарқатмаслик ва тугатиш учун қилинаётган ишлар жуда мураккаб ва хатарли шароитда ўтказилмоқда. Ёнғинни ўчириш ҳаракатида қатнашаётганлардан 14 киши ҳалок бўлди, 56 киши жароҳатланди. (ТАСС).

УРУШГА ҚАРШИ КОНФЕРЕНЦИЯ

МИЛУОКИ (Висконсин штати). ТАСС махсус мухбири А. Бобиков хабар беради:

«Тинчлик ва адолатни ҳимоя қилувчи халқ коалицияси»нинг миллий конференцияси бу ерда уч кун давом этиб, ўз ишини тамомлади.

Коалицияга аъзо бўлган турли ташкилотларнинг вакиллари Ҳинди-Хитойдаги урушни тўхтатиш учун олиб борилаётган курашни ирқчиликка, камбағалчиликка, ишсизликка, солиқлар кўпайтирилаётганлигига, инфляцияга, бангиликка ва ҳозирги Американинг бошқа проблемаларига қарши олиб борилаётган курашдан ажратиб бўлмайди, деган хулосага келишди.

Конференция қатнашчилари бундан буёнги кураш программасини — америкаликларнинг урушга ва репрессияларга қарши оммавий чиқишларини қайси кунларда ўтказиш кераклигини белгилаб қўйишди.

Урушга қарши намойишлар «Хиросима кунлари»да, яъни шу йил 6 августдан 9 августгача ўтказилади.

Сентябрь ойининг бошларида урушга, камбағалчиликка, қашшоқликка қарши намойишлар ва митинглар ташкил этилади.

13 октябрда Вьетнамга бағишлаб умум миллий намойиш ўтказишга қарор қилинди.

14—15 октябрда май ойида Вашингтонга қилинган юришга ўхшаш «граждан итоатсизлиги» кунларини ўтказиш планлаштирилмоқда.

6 ноябрда Қўшма Штатларнинг кўпгина шаҳарларида урушга қарши оммавий митинглар ва намойишлар ўтказилади. Худди шу куни АҚШ пойтахти — Вашингтонда «ҳаёт учун юриш» ташкил этилади. Намойиш қатнашчилари АҚШ ва Вьетнам халқлари ўртасида Американинг барча соф виждонли гражданлари томонидан имзоланган сулҳ шартномасини кўтариб конгресс биносига борадилар ва агрессив уруш «керакмас» деб қатъий айтадилар. «Тинчлик ва адолатни ҳимоя қилувчи халқ коалицияси»нинг миллий конференцияси ўтказилганлиги ҳозирги вақтда АҚШнинг тараққийпарвар кучлари тинчлик учун, социал адолат учун курашаётган барча ташкилотлар ва группаларнинг куч ва ғайратини бирлаштириш зарурлигини тобора яққол тушинаётганликларини кўрсатди.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. **Ўзбек тилида:** 18.00 — Мультфильм, 18.10 — Ахборот, 18.25 — Ўзбекистон йўллари 18.50 — Телеочерк, 19.15 — Ахборот, 19.30 — Халқ контроли экрани, 20.00 — МОСКВА. 20.15 — **П. Бровка—студиямиз меҳмони,** 20.35 — **Аравадаги кишилар** (бадиий фильм). 22.00 — Концерт, 22.40 — Спорт кундалиги.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.35 — МОСКВА. 17.40 — **Тўрт танкчи ва ит** (бадиий фильм), 18.40 — **Фан оламида,** 19.00 — Иттифоқдош республикалар спартакиадаларида, 19.15 — Қўшиқ ҳамроҳимиз, 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.10 — Концерт, 20.30 — **Махсус топшириқ** (бадиий фильм). 21.55 — Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ТОШКЕНТ. 18.40 — **Ажал сиртмоғида** (бадиий фильм). 19.00 — Ўқув кўрсатувлари, 21.10 — **Севастополь** (бадиий фильм).

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

1 июль кеч соат 7 яримда

ЁШ ТАЛАНТЛАР КЕЧАСИ

Тошкент Давлат консерваторияси, Островский номидаги Театр-рассомлик институти, Хореография билим юрти ва Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик катта театри артистлари қатнашадилар.

Билетлар сотилмоқда.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

30 ИЮНЬ КЕЧ СОАТ 9 ДА

Андижон шаҳрида ўтказилган республика конкурсининг қатнашчилари

ТАНИҚЛИ АСКИЯЧИЛАР ВА ХОНАНДА-СОЗАНДАЛАР ИЖРОСИДА

КАТТА АСКИЯ КЕЧАСИ

Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Асосий зарба (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Цирк пардаси ортида — «МОСКВА», «КЎКЧА» (тоқ соатларда), НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Ҳалок бўлган жавоб беради — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 5, кеч 8.45, 10 яримда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8, 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Денгиз қўшиғи (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2, 4, да), **Эрлар командировкада** (тоқ соатларда), **Осмоннинг бир бўлаги** (кеч соат 6, 8, 9.45 минутда): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Чингачгук — Аждаҳо — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 11, 3 ва кеч 7 да).

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Сариқ чемоданчанинг саргузаштлари — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Осмоннинг бир бўлаги — ТЕЛЬМАН номли.

Ҳалок бўлган жавоб беради — «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта сайр (2 серия) — «ХИВА».

«УЗГЛАВЛЕСПРОМ» ДУРАДГОРЛИК БУЮМЛАРИ ЗАВОДИГА

(Металлистлар кўчаси, 104-уй)

станокчи-дурадгорлар, слесарлар, электр слесарлар, электр монтёрлар, станокчи-операторлар, дурадгорлик буюмларини пардозлаш бўйича бўёқчилар, ёрдамчи ишчилар, коровуллар, ёнғиндан сақлаш бўлимининг бошлиғи —

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан, Тошкентда рўйхатда турувчи оилалилар бир йил ичида уй билан таъминланадилар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР «УЗМЯСОРИБТОРГ» УЛГУРЖИ КОНТОРАСИГА

(Олтин кўл кўчаси, 2-проезд, 115-уй)

катта товаршунослар, товаршунослар, катта омборчилар ва омборчилар, электропогрузка ҳайдовчилари, юкчилар (меҳнат ҳақи — ишбай) **слесарлар, электр монтёрлар, бухгалтерлар, 4, 5 разрядли ишчилар**

КЕРАК

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МИНИСТРЛИГИНИНГ 23-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА ҚАРАШЛИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН 37-КЎЧМА КОЛОННАСИГА

(Тошкент область, Калинин район, Охунбобоев номли колхоз)

Дурадгорлар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, бўёқчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай, иш характери кўчма бўлганлиги учун 30 процент қўшимча ҳақ тўланади.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Н. К. КРУПСКАЯ НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ ХОТИН-ҚИЗЛАР ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ 1971—1972 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти болалар боғчалари, яслилари учун тарбиячилар тайёрлайди. Ўқиш муддати 8-синфни битирганлар учун 3 йил, 10-синфни битирганлар учун 2 йил.

Билим юртига 8-10-синф ҳажмида маълумоти бўлган 15-30 ёшдаги хотин-қизлар қабул қилинади. Қабул қилинганлар ётоқхона, бепул овқат ва стипендия билан таъминланадилар.

Аризалар 30 июлгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор райони, Муқимий кўчаси, 178-уй.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм ғояларини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331421. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.

А. — 148. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Р. 02656.